

Lærerveiledning 2

ISBN 978 82 7027 400 3

Utarbeidet av Terese Ranek
Kateketisk senter, Oslo katolske bispedømme

Imprimatur 31. mai 2022

p. Oddvar Moi, biskoppelig vikar for det kateketiske arbeide

© St Olav forlag 2022

Bilder: katolsk.no, wikimedia commons, s. 61: franciscanmedia.org
Trykket hos 07-Media

FORORD

Til første bind av denne lærerveiledningen skrev jeg litt om hvordan kateketer i Norge gradvis allerede har gått over til å bruke YOUCAT og YOUCAT Konfirmant til konfirmandundervisningen – og at Kateketisk senter i Oslo nå i 2022 utgir dette hjelpemiddelet til konfirmant-lærerne, for at konfirmantforberedelsen skal kunne bli så god som mulig.

Denne gangen vil jeg ta med noe fra pave Benedikts forord til YOUCATs hovedbok da den ble utgitt i 2010. Først skriver paven en del om hvordan Den katolske kirkes katekisme ble utgitt i 1992 (etter en lang og svært grundig prosess), deretter skriver han:

Under de Verdensungdomsdagene som har vært holdt i tiden etter lanseringen av Den katolske kirkes katekisme – i Roma, Toronto, Köln, Sydney – har folk fra hele verden kommet sammen, unge mennesker som ønsker å tro, søke Gud, elske Kristus, og som ønsker fellesskap på denne reisen. I disse sammenhengene vokste spørsmålet frem, om vi skulle prøve å oversette Den katolske kirkes katekisme til unge menneskers språk. Burde vi ikke bringe Katekismens store rikdom inn i den verden dagens unge lever i? Selvsagt finnes det mange forskjeller selv blant dagens unge. Men nå har altså YOUCAT blitt utformet for unge mennesker – under dyktig ledelse av erkebiskopen av Wien, Christoph Schönborn. Jeg håper at mange unge mennesker vil la seg fascinere av boken.

Så jeg inviterer deg herved til å studere katekismen! Det er et ønske som kommer fra mitt hjerte. Denne katekismen ble ikke skrevet for å tilfredsstille deg. Den kommer ikke til å gjøre livet enkelt for deg, for den krever et nytt liv av deg. Den stiller fremfor deg Evangeliets budskap som «en meget verdifull perle» (Matt 13,46) som du må gi alt for å få. Derfor ber jeg deg: Studer denne katekismen med intensitet og utholdenhet. Ofre noe av tiden din til det! Studer den i stillhet på rommet ditt; les den med en venn; form studiegrupper og nettverk; del med hverandre på internett. Fortsett for all del å snakke med hverandre om troen deres.

Du trenger å vite hva du tror på. Du trenger å kjenne troen din med samme nøyaktighet og presisjon som en IT-spesialist kjenner innsiden av en computer. Du trenger å forstå den slik en god musiker kjenner stykket hun eller han spiller. Ja, du trenger å være rotfestet i troen ... , så du kan møte utfordringene og fristelsene i nettopp denne tid med styrke og fasthet. Du trenger Guds hjelp hvis ikke troen din skal tørke som en duggdråpe i solen, hvis du ønsker å stå imot slappheten i konsumsamfunnet, ... , hvis du ikke skal svikte de svake og forlate de sårbare og hjelpeløse.

Denne lærerveiledningen bygger altså på YOUCAT Konfirmant som igjen bygger på YOUCAT – til hjelp for at de unge skal lære hva de tror på.

10. mai 2022 – p. Oddvar Moi, biskoppelig vikar for det kateketiske arbeide

Oversikt over innhold og tema

Til 9. klasse-året: Samling 9–16

Samling 9 (september): Hvem er egentlig Den Hellige Ånd? – Side 9

Hovedtemaet er Den Hellige Ånd og konfirmasjon. Likevel er det svært viktig å etablere det sosiale igjen før dere kaster dere inn i et nytt katekeseår. Før dere sammen går dypere inn blant annet i DHÅs gaver og frukter – og hva dette har å si for hver av konfirmantene i det de velger å la seg konfirmere – anbefales det å leke litt og å friske opp de sosiale relasjonene konfirmantene imellom. Her brukes YOUCAT Konfirmant kapittel 7, «På jakt etter Den Hellige Ånd».

Samling 10 (oktober): Bønn som en naturlig del av livet – Side 20

Hovedtemaet i oktober for 9. klasse er hva det vil si å be. Hva er egentlig bønn? Hvorfor skal vi be? Hva skjer når man ber? Og ikke minst: Hva *gjør* egentlig en kristen (i tillegg til å be) nettopp fordi han/hun er kristen? Det å være i kommunikasjon med Gud vektlegges. I YOUCAT Konfirmant brukes kapittel 8, «Bønn- nærkontakt med den levende Gud», det oppfordres til å bruke YOUCAT Ungdomsbønneboken og bønnekurset som finnes der, og å prøve ut en Taizé-andakt med konfirmanter og menighet.

Samling 11 (november):

Trenger vi regler? Generelt om budene, og spesielt de fire første – Side 30

Hovedtemaet i denne og i de neste to samlingene er de 10 bud. Her er YOUCAT Katekismen det viktigste hjelpemidlet, men YOUCAT Konfirmant brukes også: Kapittel 9, «Kirken – et hjem for deg et hjem for meg». Her står det blant annet at «Kirken er ikke en klubb for de perfekte». Med andre ord: Vi er alle svake og syndige mennesker som trenger regler for hvordan vi skal leve med hverandre og hvordan vi skal forholde oss til Gud. I denne samlingen fokuseres det spesielt på de fire første bud.

Samling 12 (desember): Hvordan forstå det femte og sjette bud i våre dager? – Side 41

Hovedtemaet – det femte og sjette bud – belyses her fra forskjellige vinkler. I forbindelse med det sjette bud refereres det blant annet til noe av stoffet fra Samling 6 (februar, 8.kl), der ekteskapets sakrament ble presentert. I forbindelse med det femte bud diskuteres også abort. Istedenfor å fokusere på at disse to budene setter vanskelige grenser for våre liv, legges det vekt på hvordan *spesielt* disse budene er med på å gi livene våre en større og viktigere betydning og verdi i vårt moderne samfunn. I YOUCAT Konfirmant brukes fremdeles kapittel 9.

Samling 13 (januar): Hvordan forstå de fire siste budene – Side 51

Hovedtemaet er de fire siste budene. Samlingen fortsetter med kapittel 9 i YOUCAT Konfirmant, men fortsetter å lene seg på YOUCAT Katekismen. Det Jesus talte om i Bergprekenen belyses. Samlingen tar også tak i en del av lignelsene Jesus brukte for å lære oss mennesker om rett og galt. I denne sammenheng er Bibelen igjen i fokus, og det finnes blant annet bibelquizer og bibeloppgaver. Det oppfordres til å engasjere konfirmantene i katekesen (som assistenter for andre grupper) og de kan være med på å planlegge litt av sin egen konfirmantundervisning (Økt 4).

Samling 14 (februar): Eukaristien og messen – Side 60

Hovedtemaet er først og fremst eukaristien, men også messen som helhet. Det anbefales en repetisjon av opplegget tilhørende Samling 7, Økt 3 (mars, 8. klasse) som nettopp tar for seg messen. Denne gangen settes nattverden i mer detalj i sammenheng med det siste måltid (skjærtorsdag). Etter en del teoretisk gjennomgang kan man kanskje prøve å gjenskape (iscenesette) Jesu siste måltid med sine disipler? Og er det mulig å organisere noe slikt som «Konfirmantquizen» lignende NRKs «Klassequizen», tro (Se Økt 4)? I YOUCAT Konfirmant brukes kapittel 10, «Eukaristi – om Guds raushet».

Samling 15 (mars): Skriftemålet og de siste forberedelsene – Side 69

Hovedtemaet, skriftemålet, har dere kanskje sett på i forbindelse med sakramentene i 8. klasse, men nå er det alvorrets stund: Konfirmantene skal snart selv skrifte som en av sine siste forberedelser til konfirmasjonen. Hvordan de best kan gjøre dette får du kanskje ideer til i denne samlingen. YOUCAT har sin egen skriftemålsbok som anbefales, og som er en del av opplegget her (i denne samlingen). Andre viktige temaer er fastetiden, korsveien og den stille uke. I YOUCAT Konfirmant brukes kapittel 11, «Oppdatering! Skriftemål!».

Samling 16 (april):

Hva, hvordan og hvorfor om de absolutt siste forberedelsene – Side 79

Hovedtemaet er først og fremst det at konfirmantene må bli trygge på hvordan konfirmasjonsmessen skal foregå, hva som gjøres og sies og hva dette betyr. Det sees tilbake på hva som skjedde ved dåpen, men også fremover på tiden etter konfirmasjonen. Hvordan ser du/dere for dere at konfirmantene skal være naturlig del av menigheten, spesielt når selve konfirmasjonen er overstått?

Introduksjon og viktig informasjon til deg, kateketen

Først og fremst og ytterst viktig!

Tusen hjertelig takk for at du har sagt ja til å undervise konfirmanter i din menighet! At du stiller opp her har enormt å si både for konfirmanter selv, for deres foreldre, for menigheten og for Kirken. Som takk for at du stiller opp har flere av prestene våre skrevet en mini-preken/hilsen til hver av samlingene/temaene. Her kan du hente litt inspirasjon, råd og tips før du kaster deg inn i undervisningen.

Hensikten med en slik veileder

Etter samtale med flere konfirmentkateketer, og basert på egen flerårig erfaring innen både skole og katekese, er det én ting som er helt klart når det gjelder lærerveiledninger: De beste er de som ikke krever at brukeren følger alt fra A til Å, men gir en så stor forutsigbarhet og fleksibilitet at brukeren temmelig nøyaktig vet hvor å finne det som brukeren selv føler passer inn i den undervisningen/det opplegget han/hun holder på med akkurat der og da. Her forsøker vi å gjøre akkurat dette: Du finner det som er nyttig for deg og dine konfirmanter, enten det er noe fra selve boka/heftet, noe fra nettressursene eller noen av filmene og dokumentarene. Alt det andre – som du ikke føler er nyttig – kan du bare se bort fra. Men, først kan det være lurt å lese det som står i innledningsvis i instruksjonen her, og å skimme igjennom boka/opplegget så du får et overblikk.

Hvordan veilederen er lagt opp, og hvorfor

Den boka du nå sitter med er knyttet tett opp mot YOUCAT Konfirmanter og YOUCAT Katekismen. Den første av disse er en svært anvendelig bok for konfirmanter. Den er imøtekomende med sin «tynnhet», kapitlene er korte, den er delvis tidløs med sine strektegninger, og den krever ikke at konfirmanter går i kirken og deltar i undervisningen fordi de nødvendigvis er superinteresserte og engasjerte katolikker. Selvfølgelig må vi be og håpe at de skal *bli* dette, samtidig som vi heller ikke glemmer alle de ungdommene/konfirmanter som nettopp er svært engasjerte og interesserte i Kirken og i troen.

Men det er altså en sannhet at mange ungdommer i dag blir konfirmert av helt andre grunner enn de religiøse, og dette må vi ta hensyn til når vi underviser. Mange av dem har dessverre ikke et veldig positivt forhold til kirken og til menigheten, da kirken ikke har greid å henge helt med i utviklingen av samfunnet og hva dette har gjort med de unge. Barn og unge trenger kirken kanskje mer enn noen gang før, men de forstår nødvendigvis ikke dette selv. I tillegg til å sørge for at konfirmanter får den kunnskapen og religiøse innsikten de trenger for å bli konfirmert, bør vi som jobber med barn og unge i de katolske menighetene hjelpe de unge å få en tilhørighet til hverandre (innad i gruppa), til sin menighet og til Kirken. For å hjelpe deg, kateketen, med denne oppgaven finner du derfor mange aktiviteter, gruppearbeid, leker og andre kanskje overraskende og utradisjonelle undervisningsopplegg i denne veilederen.

Samlinger, økter, bøker, ressurser og opplegg

I hver av de 8 samlingene (per år) finner du fem hovedøkter. **Økt 1 og Økt 2** er som regel teoretiske (med noen få unntak). Teoriøkter har ofte en lik oppbygning. Flere av øktene begynner med å engasjere forhåndskunnskap v.h.a. quizer, spørsmål, mini-filmer, m.m. og/eller det stilles reflekterende spørsmål som enten kan løses i plenum eller i grupper. Deretter går man gradvis inn i tema/det nye som skal innlæres. **Økt 3** legger opp til en eller flere aktiviteter knyttet til tema. Av og til må det litt teori til i begynnelsen av Økt 3 slik at man lettere forstår de aktiviteter som foreslås gjennomført. **Økt 4** fokuserer på det sosiale. I begynnelsen (spes. i 8. kl) er det svært mange leker, spesielt bli-kjent-leker, slik at man gjennom disse hjelper konfirmanter å etablere et godt miljø seg imellom. Etter hvert endrer Økt 4 seg, og konfirmanter bes ofte engasjere seg mer innad i menigheten, eller utad – utenfor egen menighet – i det katolske Norge. **Økt 5** er primært henvisninger til filmer, dokumentarer og serier. Disse bruker du hvis du finner det nyttig. Du kan f.eks. velge å vise en av Sycamore-episodene for konfirmanter, og bruke både spørsmålene som finnes i selve episoden, samt opplegget Sycamore-serien selv har til hver av episodene. Lenkene til Sycamores egne oppgaver finnes også alltid i Økt 5. Filmer, dokumentarer etc. som foreslås brukt i andre økter, ligger som regel i Økt 5.

Bøkene: Hovedboka – for konfirmanter – er den lille oransje, **YOUCAT Konfirmanter**. Denne boka dekker likevel ikke alle tema man bør være innom når man forbereder 8. og 9.klassinger til konfirmasjon. **Hovedtemaene er Trosbekjennelsen, Sakramentene, de 10 bud og troslivet med fokus på bønn og trosliv.** For å få dekket disse temaene,

brukes **YOUCAT Katekismen** og **Bibelen** svært mye. I tillegg anbefales det å bruke **YOUCAT Ungdomsbønneboka** og **YOUCAT Skriftemålsboka**.

PowerPoint og utskrivbare ressurser: Til hver samling finner du en PowerPoint med ressurser til øktene. Har du ikke mulighet til eller ønske om å bruke en digital ressurs (som f.eks. PowerPoint), finnes den samme informasjonen mest sannsynlig som utskiftbar ressurs. Av og til kan det være lurt å gi konfirmentene slike ressursark (som et tillegg til det digitale). Blir det mange utskrifter er det lurt å la konfirmentene få **en perm** å samle dette i. I St. Olav Bokhandel vil det etter hvert komme en liten perm som har lignende forside som YOUCAT Konfirmant. Bruk gjerne denne.

Film og musikk: På nettsidene vil du finne flere film-ressurser. Her vil du også finne musikkressurser. Ungdom hører (og ser på) mye musikk. Mange av dem har ikke noe forhold til kristen pop og rock, men ville kanskje vært interessert i det hadde de visst om hvilke artister, band og grupper som eksisterer. En god idé kan være å starte hver av samlingene (eller en økt) med å la konfirmentene lytte til/se en sang/musikkvideo som kan passe til tema dere skal jobbe med.

«**Lekser**»: I oversikten over økter, tema, m.m. vi finner du et forslag til hva konfirmentene kan forberede hjemme fra gang til gang. Det er lurt å ikke kalle dette lekser, men kanskje heller *forberedelse/forberedelsesmateriell*.

Helgengrupper og helgenoppgaven – Hva er dette? Våre helgener er våre trosforbilder, og konfirmanter verden over blir oppfordret til å ta et helgennavn. For at konfirmentene bedre skal forstå hva en helgen er, og gjerne huske/lære litt om noen av helgenene, kan det være lurt å la konfirmentene selv presentere noen helgener for hverandre. I veilederen foreslås derfor å bruke noe som kalles *helgengrupper*. 3 ganger hvert år oppfordres du til å dele inn konfirmentene i grupper. Her slår du to (kanskje tre) fluer i en smekk. Først og fremst er det lettere for konfirmentene å bli kjent i små/mindre grupper, og flere tør kanskje delta når de ikke trenger å forholde seg til alle (plenumsgruppa) på en gang. Hver gang du deler inn i nye grupper foreslås det så at gruppene får hvert sitt helgennavn (du velger navnene). Gi gruppene noen enkle ressurser om helgenen de har fått tildelt, og be dem lage en liten presentasjon om denne. Presentasjonene deler de med hverandre. I nettressursene vil du finne enkel informasjon om en rekke helgener, og et forslag til hvordan konfirmentene kan gå frem når de forbereder sin helgenpresentasjon.

Andre ressurser/digitale ressurser: På **Blilys.no** finner du egne sider for alle ressursene som tilhører veilederen.

Generelle tips for god undervisning/ledelse av barn og unge i katekesen:

- **Vær interessert og ikke kun interessant.** Eksempler: Husk hva konfirmentene heter og *bruk* navnet deres så ofte det er naturlig. Lytt til hva de har å si og ta dem på alvor. Få telefonnummer/kontaktinformasjon, hold litt kontakt med dem (ikke bare med foreldrene), og send gjerne burdagshilsener.
- **Lev evangeliet:** Streb etter å være en god rollemodell med tanke på det du underviser i.
- **Sett tydelig rammer** for konfirmantsamlingene: Det skal være gjensidig respekt. Har noen fått ordet bør andre være stille. Gjør undervisningen/opplegget forutsigbart!
- **Det er tillatt å ta feil** både for konfirmentene og for deg som kateket. Ikke legg lista for deltakelse så høyt at det kun er riktige svar som er ok.
- **Vis positivitet:** Du er katekesens, menighetens og Kirkens ansikt utad. Det du sier og gjør kan lett bli ensbetydende med det du vil formidle. Smil derfor mye og vær entusiastisk!

Masse lykke til med katekesen undervisningen! – Hilsen Terese Ranek

9. klasse – Samlinger, økter, tema, «lekser» og helgengrupper (H)

Samlinger	Hovedtema «Forberede» = Konfirmantene ser på, leser eller gjør følgende før neste samling (= «Lekser»)	Økt 1 Teori	Økt 2 Teori	Økt 3 Aktivitet	Økt 4 Sosialt
Samling 9 September	Side 9–19 Hvem er egentlig Den Hellige Ånd? Trosbekjennelsen Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 7	Fokus på det sosiale, og repetisjon av noe fra 8.klasse H	Hva gjør oss virkelig lykkelige i livet? OG om Den Hellige Ånd.	Den Hellige Ånd – Treenigheten (Som et unntak er den første økt 3 i både 8. og 9. klasse teoretiske økter ettersom Økt 1 begge årene er mer praktiske og sosiale.)	Den Hellige Ånds gaver og frukter: –Å lage fruktsalat for å beskrive DHÅs gaver/frukter –Noen ekstra leker
Samling 10 Oktober	Side 20–29 Bønn som en naturlig del av livet Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 8	Hvordan leve som kristen?	Hvordan be? Blant annet med YOU-CAT Ungdomsbønnen	En Taizé bønnesamling: Å planlegge en Taizé-kveld med konfirmanddeltakelse	Besøk et kloster Å oppleve klosterlivet. Kanskje kombinere klosterbesøket med en lengre tur - ?
Samling 11 November	Side 30–40 Trenger vi regler? Generelt om budene, og spesielt de fire første Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 9	Kirken er ikke en klubb for de perfekte – Men, trenger vi lover og regler?	De 10 bud Med fokus på de fire første budene	Det gamle testamentet – Den gamle pakt ... og bibeldramatisering	Leker med budene i fokus: –Memory game –Tre på rad –Stavekonkurranse –Kongen befaler
Samling 12 Desember	Side 41–50 Bud 5 og 6: Hvordan forstå det 5. og 6. bud i våre dager? Forberede: Evt. fortsatt YOUCAT Konfirmant kap. 9, eller se «lekse»-forslag i nettressursen.	Det femte bud, men også litt om advent og jul H	Det sjette bud	Det femte og sjette bud: Produksjon av egne minifilmer om temaet	Det doble kjærlighetsbudet. Nestekjærlighet i praksis: Å delta i Adventsaksjonen
Samling 13 Januar	Side 51–59 Hvordan forstå de fire siste budene Forberede: Forslag til «lekse» ligger i nettressursen.	Jesus, Bergprekenen, Bibelen og de fire siste budene	Kirken og de fire siste budene H	Å gjøre noe for andre (og for hverandre): –Konfirmantene er assistenter/kateketer i katekesen for de mindre	Konfirmantene planlegger den sosiale økta selv (Se Økt 3.)
Samling 14 Februar	Side 60–68 Eukaristien og messen Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 10	Nattverden og påskemåltidet	Teori og aktivitet Jesu disipler og det siste måltid Blant annet å gjenskape/iscenesette det siste måltid	Messen «hands-on»: Blant annet planlegging og gjennomføring av en messe, m.m. (En repetisjon)	«Klassequizen» for katolske konfirmanter: Å organisere en litt mer seriøs lokal, regional eller nasjonal quiz for katolske konfirmanter
Samling 15 Mars	Side 69–78 Skriftemålet og de siste forberedelsene Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 11	Skriftemålet ... med YOUCAT Skriftemål	Fastetiden, den stille uke og påsken Med leseater	Kirkebygget og korsveien + H –Hvem, hva og hvor og hvorfor inne i kirken. –En korsveiadakt	En fasteaksjon Nestekjærlighet i praksis istedenfor lek denne gangen.
Samling 16 April	Side 79–87 Hva, hvordan og hvorfor om de absolutt siste forberedelsene Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 12	Selve konfirmasjonen En teoretisk og en praktisk gjennomgang	Hva så etter konfirmasjonen?	Hovedøvelsen, og evt. skriftemålet	En fest for konfirmantene Evt. arrangert av menigheten

SAMLING 9

September – 9. trinn

Tema: Hvem er egentlig Den Hellige Ånd?

Svaret er enkelt: Den Hellige Ånd er Gud. Men svaret er også vanskelig. For er ikke også Faderen Gud? Og Sønnen? Jo. Faderen er Gud, Sønnen er Gud, og Den Hellige Ånd er Gud. Og Gud er én. Hvordan kan vi forstå dette? Sannheten er at det kan vi ikke, men det er slik Gud har åpenbart seg for oss. Derfor er det sant. Så enkelt, og så vanskelig

Fordi Den Hellige Ånd er Gud, forstår vi at det er Gud selv som gir seg selv til oss som gave i konfirmasjonens sakrament. Konfirmasjonen er en av de syv sakramentene Gud har gitt oss for at vi skal kunne leve i fellesskap med Ham allerede i dette livet, og samtidig forberede oss til en dag kunne se Gud som Han er, ansikt til ansikt. «Nå ser vi som i et speil, i en gåte, da skal vi se ansikt til ansikt. Nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg forstå fullt ut, slik Gud kjenner meg fullt ut,» hører vi fra apostelen Paulus (1 Kor 13,12).

Gjennom Bibelen lærer Gud oss at Hans Ånd svevet over vannene fra begynnelsen av (1 Mos 1,2). Gjennom Det gamle testamentet har Ånden talt ved profetene. Gjennom dåpen tok Ånden bolig også i oss, slik at vi kan leve som Guds barn. Den Hellige Ånd som bor i oss er den Ånd som reiste Jesus opp fra de døde, og Ånden skal også gi våre dødelige kropp liv (Rom 8,11). Gjennom Bibelen lærer Gud oss også at Ånden gir oss gaver (1 Kor 12; Gal 5,22; Ef 4,3) som hjelper oss til å leve som Guds barn i verden.

Som alle andre gaver må Åndens gaver som vi mottar gjennom konfirmasjonens sakrament åpnes før vi kan bruke dem. Og det er med Åndens gaver som med andre gaver at vi ikke alltid umiddelbart skjønner hvordan vi kan ta dem i bruk, eller hvor verdifulle de er. Det som skiller Åndens gaver fra de fleste andre gaver, er at vi ikke umiddelbart kan se dem. Den Hellige Ånd kan vi ikke se, men vi kan se virkningene av Ånden nettopp gjennom Åndens gaver. Det er ikke rarere enn at vi heller ikke kan se vinden, men vi ser på trærne som bever seg at den er der, ja, vi kan til og med kjenne det på kroppen om vi er ute når det blåser. Slik er det også med Den Hellige Ånd, men vi ser det ikke før vi tror det.

«Hvordan skal jeg kunne forstå, når ingen forklarer det for meg?» spør den etiopiske hoffmannen Filip (Apg. 8,31). Filip tok på seg oppgaven med å forklare, slik dere som kateketer også har gjort det samme. Måtte kunnskapen dere gir bli næring til tro slik at også de unge ser og forstår.

Godt katekeseår!

p. Pål Bratbak

ST OLAV

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Sosialt, og litt teori

TEMA: Fokus på det sosiale, og repetisjon av noe av 8. klasse-stoffet

MÅL:

- Å plukke opp tråden der man var i fjor både når det gjelder den sosiale biten og kunnskapsbiten
- Å få litt innsikt i det som skal skje i konfirmantundervisningen dette året. Det ligger forslag til årsplan på nettsiden for både 8. og 9. trinn (R)

DU TRENGER:

- Navnelister og navnelapper: Den typen navnelapper du selv liker best. Vi har noen forslag (R)
- Sjekk om du trenger noe utstyr til de lekene du ønsker å bruke.
- Evt. en årsplan og bøker til nye. Og, permer/bøker fra i fjor hvis du tok vare på disse
- Til helgenoppgaven: Helgeninformasjon*, Skrivesaker, evt. plakater, farger/tusjer, klipp og lim (bilder)

*Se punkt 2 nedenfor.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Noen forskjellige leker og en presentasjon av året
- 2 – Nye helgengrupper
- 3 – Quiz om temaene fra 8. klasse

1 – Lek, bli-kjent og bli trygg

Helt først kan det være lurt at alle får en navnelapp. Det kan holde med fornavn. Enten har du laget disse på forhånd, eller de skriver selv på navnet sitt, men be dem da skrive tydelig. De bør gå med denne lappen hele tiden denne gangen, og kanskje de neste par gangene også.

Nå er det viktig å plukke opp tråden fra forrige katekeseår. Det kan også være noen nye som har dukket opp som må inn i «gjengen». Ofte er det slik at flere av konfirmantene ikke henger sammen på fritida; ikke nødvendigvis. Det kan derfor være mange som etter den lange sommerferien har glemt hva en del av de andre heter. Med tanke på alt dette kan det være lurt å starte med noen helt enkle navneleker. Disse finner du på nettsida (R) tilknyttet samlingen.

Bruk gjerne noen av lekene fra fjoråret, f.eks. de fra Samling 1, eller fra andre samlinger. Så er det fint å bare sitte og prate litt med konfirmantene. Snakk om hva de gjorde i ferien, fritidsaktiviteter, at de kanskje skal på påskeleir i år (hvis dere melder dem på til NUK sin leir, eller har egen/en annen type leir for dem).

Før du går videre er det lurt å gjennomgå hva som skal skje dette året (planene du har lagt). Bruk gjerne forslaget til årsplan som ligger på nettsiden (R). Kanskje kan det være lurt å snakke litt med dem om selve konfirmasjonen, men det er ikke lurt å ta tak i så mange detaljer. Dette er jo tema/ting dere skal komme inn på i løpet av året. Sjekk om noen har spørsmål før du/dere går videre.

2 – Nye helgengrupper, og noen oppgaver for gruppene

Hvis du brukte helgengrupperkonseptet i fjor, kan det nå være lurt å prøve å lage helt nye helgengrupper. Under temaet «Helgener» i ressursene på nettsiden (R), kan du lete etter forslag til nye helgegruppenavn. Det kan være lurt å bruke noen av de helgenene som har lett tilgjengelig og anvendelig informasjon, slik som de du finner i helgenheftene (R). Dette er spesielt hvis du vil konfirmantene selv skal kunne lese, forstå og bruke informasjon om disse helgenene.

Konfirmantene bør først få i oppgave å introdusere seg selv/bli kjent i den nye gruppa si. Kanskje bør dere bruke noen av bli-kjent-lekene innenfor hver gruppe. Det får du se an.

Den første oppgaven til helgengruppene blir å lage en liten presentasjon av sin helgen, en presentasjon de kan holde for de andre gruppene. Som sagt ligger oppgava som ble foreslått i fjor på nettsida (R), så bruk gjerne denne. Det er her konfirmantene vil trenge å ha en del ressurser og informasjon om den helgenen de har fått tildelt i sin gruppe, og de trenger kanskje en plakat og en del skrivesaker.

Tiden dere trenger til dette avhenger av både hvilken av oppgaveformene du velger de skal bruke, og hvor godt arbeidet og samarbeidet i gruppene fungerer.

Når alle er sånn noen lunde ferdig, bør de presentere sin helgen for de andre gruppene.

3 – Hva lærte vi i 8. klasse, tro?

For at det ikke skal være *for* teoretisk i oppstarten, kan det være lurt å friske opp fjorårets tema i form av en quiz. Du finner en på nettsiden (R), men lag gjerne din egen, og gjerne en Kahoot.

Før dere setter i gang med denne quizen kan det være lurt å høre om de husker hvorfor dere har fokusert (og skal fortsette å fokusere) så mye på helgener?

La dem tenke litt høyt (i plenum), og så se om du kan styre inn på «fasit»-svaret, som bør være noe slikt som:

Helgener er forbilder for oss. De satte troen på Gud høyere enn alt annet, til tross for forfølgelse, lidelse, angst, uforutsigbarhet og fattigdom.

Du finner en kort info-bit om helgener i ressursene til samlingen (R).

Når de skal gjennomføre quizen er det lurt å være to og to og ikke større grupper, heller ikke en og en. Det er lurt at du velger hvem som skal jobbe sammen, slik at ikke noen blir sittende alene (ikke er ønsket som samarbeidspartner av noen andre).

Gjennomfør quizen. Husk småpremier og trøstepremier 😊

Økt 2 – Teori

TEMA: Hva gjør oss virkelig lykkelige i livet? OG Den Hellige Ånd

MÅL: :

- Å komme frem til at endelig lykke ikke nødvendigvis har en sammenheng med det materialistiske og jordiske, men indre styrker
- Å se sammenheng mellom det vi ofte kaller våre indre styrker, eller talenter, at det har en sammenheng med Den Hellige Ånd: DHÅs gaver og frukter.

DU TRENGER:

- Tilgang på en eller begge disse filmtrailerne: «Cast Away» og/eller «The Martian». Lenker ligger på nettsiden (R)
- Ark og papir
- En kort introduksjon om Den Hellige Ånd, dens gaver og dens frukter, inkl. minifilmen «Hvem er Den Hellige Ånd?»
- YOUCAT bønnebok

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Filmtrailerne (eller be dem se en av filmene hjemme før denne samling*): Å strande på en øde øy
- 2 – Hva ville du hatt med deg hvis du havnet på en øde øye/var «strandet» på en planet?
- 3 – Viktige egenskaper
- 4 – Hvordan får vi disse egenskapene? → Den Hellige Ånd: En kort intro (R)
- 5 – Avsluttende bønn

*Se punkt 1 nedenfor.

1 – Hva gjør du hvis du strander på en øde øy?

Se trailerne, deler av en av filmene, eller velg å se hele filmen (en av dem: «Cast Away» eller «The Martian»). Hvis du har greid å be dem se en av disse før denne samlingen, kan dere gå rett til punkt 2. Det kan virke litt rart at konfirmantene får en oppgave før dere møtes til første samling, men det kan la seg gjøre da du har fått kontaktinformasjonen deres (forhåpentligvis) på forhånd. Har dere kanskje en oppstartshelg (altså mye/mer tid enn bare en vanlig samling), kan dere evt. se en av disse filmene sammen. Men, helt enkelt kan det holde å se en eller begge trailerne. Da kan det være du bare skal «gi dem litt mer kjøtt på beinet» – fortelle dem noe mer om selve innholdet – slik at de lettere kan knytte dette til det dere skal jobbe med nå.

2 – Hva ville du hatt med deg?

Vi mennesker søker hverandre. Det er ytterst få som ønsker å bo mutters alene. Vi – spesielt oss som bor i et av de rikeste landene i verden – har et stor materialistisk behov. Det er ganske mye vi tenker vi *ikke* kan greie oss uten.

I begge filmene – både i «Cast Away» og i «The Martian» – havner hovedpersonene på steder der det er mulig de vil ende sine liv mutters alene.

Spørsmål til diskusjon:

- Ingen av disse hadde i utgangspunktet det de trengte for å overleve. Hva var det da som gjorde at de nettopp gjorde det, overlevde? Hva tenker du det ville vært viktig for deg å ha skulle du komme i en lignende situasjon?

Diskuter i grupper først; gjerne helgengruppene. Her kan det være greit for dem å kunne notere ned sine tanker/ideer.

Del så det gruppene har kommet frem til i plenum

Det kan være lurt å lage en felles liste/oversikt på en skjerm eller tavle over det konfirmantene foreslår. Ta med det meste de foreslår, men er det uakseptable eller tullede ting er det best å utelate dette.

3 – Viktige egenskaper

Det er naturlig at konfirmantene nevnte mange fysiske gjenstander og hjelpemidler.

Nevnte noen av konfirmantene/gruppene likevel noe av dette?

å ha tro på seg selv	trofast	rådfør
å ha håp	vennlig	sterk (indre styrke)
å vise/føle kjærlighet og glede	ydmyk	kunnskapsrik
å være tålmodig	selvbehersket	from
å være fredfull	vis	gudfryktig
å være god	ha forstand	

Skriv disse på tavla/skjermen hvis konfirmantene selv ikke har kommet med disse (kanskje har de foreslått noen av dem). Du finner dem også i ressursene med forklaringer (R).

En del av disse egenskapene er innlysende, men noen av dem vil de trenge en forklaring på. Gjennomgå dette (hva hver av disse egenskapene betyr).

Still konfirmantene følgende spørsmål:

- Hvis Tom Hanks eller Matt Damon (hovedrollene) skulle hatt en eller flere av disse styrkene, hvilke ville de trengt? Hvorfor? Hvordan og til hva?

I ressursene kan du se noen forslag.

La gruppene diskutere hvilke egenskaper som er viktig og hvorfor. Etter en stund deler dere dette i plenum.

4 – Hvordan får vi mennesker disse styrkene?

Ha en kort presentasjon for dem om Den Hellige Ånds gaver og frukter (R). Se også minifilmen som følger denne presentasjonsdelen. Neste økt går mer i dybden.

5 – Før dere går videre (neste økt) og lærer mer om Den Hellige Ånd, kan dere gjerne **be bønnen «Du er sjelen i min sjel»** fra side 103 i YOUCAT Ungdomsbønneboken.

Økt 3 – Teori

Viktig beskjed: Ettersom vi begynte med en praktisk økt (lek og bli-kjent; Økt 1), er ikke Økt 3 en aktivitetslek her. De andre samlingene er organisert på samme måte som samlingene i for 8.trinn, der det først er to teoriøkter, så en aktivitets-økt, en sosial (leke-) økt, og til slutt en film-økt. I denne samlingen finner du både en aktivitet og flere leker i Økt 4.

TEMA: Den Hellige Ånd – Treenigheten

MÅL: :

- Å forstå litt mer av hva og hvem Den Hellige Ånd er
- Å forstå litt mer av hva Treenigheten er
- Å bli kjent med St. Patrick som brukte trekløveret til å fortell om Treenigheten

DU TRENGER

- Ressurs/presentasjon: Den Hellige Ånd og om St. Patrick
- Oppgaveark (R) som følger presentasjonen om DHÅ
- Evt. Skrivesaker
- YOUCAT Konfirmannt kap. 7 og YOUCAT Katekismen
- Bibler/[Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- Trosbekjennelsen (finnes i YOUCAT Katekismen # 29). Vi anbefaler å bruke den nikerske ettersom det er denne som blir brukt i messen.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt over gjennomføringen:

- 1 – Repetisjon av trosbekjennelsen: Hva får vi vite om Den Hellige Ånd her?
- 2 – Et eksperiment (fra s. 60 i YOUCAT Konfirmannt)
- 3 – Presentasjon/gjennomgang (R): Den Hellige Ånd i YOUCAT og Bibelen
- 4 – Historien om St Patrick og trekløveret

1 – Trosbekjennelsen

Gjennomgå den sammen først.

I gruppene kan de nå snakke om hva vi får vite om DHÅ i trosbekjennelsen.

Spørsmålet er med andre ord:

- Hva betyr det som står om Den Hellige Ånd i trosbekjennelsen?

Be dem skrive ned det de kommer frem til.

Så deler dere i plenum. Korrigert kun det konfirmanntene kommer med hvis det er tulle eller upassende. Det er viktig at de får tenke høyt/fritt og ikke er nødt til å ha en fasit hele tiden.

Gjennomgå «fasiten»: Hva som faktisk sies om DHÅ i trosbekjennelsen. Kanskje hadde konfirmanntene mye riktig. I ressursene (R) finner dere en gjennomgang som dere gjerne må bruke.

2 – Hva kan vi lese i Bibelen og hva sier Katekismen (YOUCAT)?

Før dere fordyper dere i teorien, prøv å **gjennomføre eksperimentet på side 60 i YOUCAT Konfirmant**. Det er best å *ikke* ha lest igjennom dette før dere gjennomfører eksperimentet. Greier konfirmantene å sitte så lenge som 5 minutter? Kanskje er det litt knising, så du får se an hvor lenge det går. Kanskje kan dere prøve to ganger. Du kan være litt streng og be dem konsentrere seg.

Etter eksperimentet kan du spørre:

- Var det vanskelig å sitte stille? Hvorfor? Hvorfor ikke?

Spørsmål til de som synes det var vanskelig:

- Hva var det som gjorde det vanskelig?

Så et spørsmål til alle:

- Hva er det viktig for deg/dere å fylle tiden med? Kan vi ikke fylle tiden med noe, ja, viktig, hvis vi sitter stille slik?

3 – Hva kan vi lese i Bibelen og hva sier Katekismen (YOUCAT)?

Gjennomgå kapittel 7 i YOUCAT Konfirmant sammen. Til de andre samlingene er det lurt å be dem lese tilhørende kapittel, men til denne første samlingen i 9. klasse har de kanskje ikke fått anledning til dette.

Enten kan dere bruke referansene dere finner i margin (på konfirmantboka) til Bibelen og til YOUCAT Katekismen, eller dere ser på disse etter dere er ferdig å gjennomgå kapittelet. Du finner disse med forklaringer i ressursene (R).

Presenter/gjennomgå (R) med dem det vi finner om DHÅ i Bibelen og i YOUCAT Katekismen. Underveis i presentasjonen, eller til slutt, kan konfirmantene fylle ut **oppgavearket** som hører til (R).

4 – St Patrick og trekløveret

Det sies ofte at St. Olav kristnet Norge med sverdet, mens St. Patrick kristnet Irland med et trekløver. Her trengs det nok litt forklaring.

Bruk gjerne ressursene (R) videre og **fortell dem om St. Patrick**. Det finnes noen filmer og dokumentarer om St. Patrick. Noen av disse (lenker og forslag) finner du i økt 5. Husk at det ofte kan dukke opp flere ressurser på nettsiden. Det er en flytende ressurs, der det stadig kan komme forbedrede foredrag, ekstramateriell av ymse slag, og forslag til flere filmer, dokumentarer og serier.

Det følger ingen oppgaver til punkt 4.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Den Hellige Ånds gaver og frukter. ...og et par stolleker 😊

MÅL: :

- Å lage fruktsalat for å bedre forstå DHÅs frukter og gaver
- Å ha det gøy sammen

DU TRENGER:

- Fukt og redskap til å lag fruktsalat. Se oppskriften på nettsiden (R)
- Tallerkener, kopper, bestikk, evt. duk (pynt?)
- Stoler til stolleken. Ikke klapp stoler eller stoler som er veldig spinkle
- Evt. ekstra foreldre til å hjelpe ettersom dere er på kjøkkenet

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Innkjøp av riktig frukt til fruktsalaten (R)
- 2 – Lage fruktsalat sammen
- 3 – Før dere spiser: meg og DHÅ
- 4 – Stollek etter dere har spist
- 5 – Avsluttende bønn

1 – Forhåndsarbeid: Fruktenes

Du og konfirmantene skal lage fruktsalat. Sett dem gjerne i sving med alt fra planlegging til innkjøp. De kan selv se oppskriften (R) og planlegge derfra. Her er det rom for improvisasjon. Kanskje vil de ha noe krem, is eller vaniljesaus til fruktsalaten.

VIKTIG her er at **hver frukt representerer en av DHÅs frukter**. Det bør derfor være (helst) 12 forskjellige frukter. Bær går også fint.

Her er et forslag:

- Jordbær = Kjærlighet – å ville den andres beste (et ønske, ikke en følelse)
- Eple = Glede – å oppnå det vi er skapt til: å se og tenke over Gud og Hans godhet (noe som skjer i tanken, heller ikke en følelse)
- Banan = Fred – Den roen og orden som hersker når man stoler på Gud
- Pære = Tålmod – En forståelse for og villighet til å bære andres svakhet
- Drue = Høysinn – En sjenerøsitet som overgår det vi skylder andre
- Morell = Godhet – Å ta avstand fra ondskap og å søke det som er godt og rett
- Appelsin = Langmodighet – En evne til å tåle det onde andre gjør mot deg uten å ta hevn
- Kiwi = Mildhet – En ydmykhet ovenfor Gud og vår neste hvor vi er tilgivende og barmhjertig og ikke søker å fremheve oss selv
- Blåbær = Tillit – Å stole på at Guds plan for oss er god som gjør at vi ønsker å følge den
- Bringebær = Beskjedenhet – Å være klar over sine egne svakheter uten å klandre andre for dem
- Ananas = Selvbeherskelse – Å ha kontroll på ens eget temperament og over ens impulser
- Aprikos = Kyskhets – Å la kjodelige lyster (etter mat, drikke, samliv, etc.) styres og kontrolleres av fornuft framfor lidenskapene*

➔ **Husk for øvrig å sjekke for allergier!**

2 – Å lage fruktsalaten

Kanskje skal det forberedes med litt andakt, litt høytidelig. Det skal kanskje dekkes pent på. Tross alt skal dere nå spise et måltid som skal representere DHÅ.

3 – Mine nådegaver og frukter

Når alle har satt seg til bords og fått en porsjon fruktsalat (VENT MED VANILJESAUS, KREM ELLER IS slik at alle ser hva de har fått på tallerkenen sin/i bollen sin), kan dere stoppe opp og reflektere litt.

Først blir det viktig å minne dem på det dere har gjennomgått om DHÅs gaver og frukter tidligere (Økt 2). Fruktene er hva som skjer når vi handler ut ifra de gavene Ånden har gitt oss. Repeter gjerne både gavene og fruktene nå før dere går videre nå (R).

Så er det på tide å se hva som har havnet i ens egen tallerken/bolle? Still følgende spørsmål:

- Hvilke av DHÅs frukter er representert i din fruktsalat?
- Hvilke nådegaver kan du ha fått hvis resultatet ble disse fruktene*

(*Her snakker vi selvfølgelig om DHÅs frukter som de fysiske fruktene nå representerer.)

Kanskje har en som ikke er så veldig tålmodig fått pære i bollen sin. Ifølge forslaget i veilederen her representerer pære tålmodighet. Spør da denne konfirmanten:

- Er det noen av frukten som du føler bedre representerer deg som person? Er du en som andre kan stole på (tillit), en som er ikke buser frem, men holder litt tilbake (beskjedenhet), eller kanskje en som kanskje for det meste er glad og synes alt er flott (glede)?

Konfirmantene er fremdeles unge. Fortell dem at det spesielt er til konfirmasjonen de bør være åpne for å motta Åndens gaver. Vi kan ikke selv bestemme hvilke gaver vi skal få og hvilke frukter disse gavene vil «bære», men vi kan be om disse gavene. Det kan vi gjøre hele livet. Merker vi at vi sliter med å ta kloke valg, kan vi be om visdom. Merker vi at vi ofte er engstelige og usikre kan vi be om styrke. Merker vi at vi kanskje ikke alltid tenker på Gud i de valgene vi tar i livet, kan vi be om gudsfrykt. Osv.

Så er det viktig å sette av nok tid til å hygge seg med fruktsalaten og ikke bruke *altfor* lang tid på det teoretiske 😊

4 – Litt lek

Det kan være fint med et avbrekk som ikke har noe som helst med undervisningen å gjøre. Selv om lekene i denne veilederen ofte har fått nye navn som passer til temaene, så må man slettes ikke tenke sånn. Det er viktig å leke og å være sosial uten at det trenger å ha noen annen agenda eller høyere mål enn nettopp det å ha det gøy og å være sosial.

På nettsiden finner du noen stolleker fra KFUK-KFUM. Bruk gjerne disse, eller finn frem noen av de andre lekene fra forrige konfirmantår, eller leker du selv kan fra før som du synes passer godt inn.

5 – Bønn til DHÅ

Be eller syng «Kom, Hellig Ånd med skapermakt» som står som salme i Lov Herren, nr. 508, eller bruk en av bønnene til Den Hellige Ånd fra YUUCAT Ungdomsbønne boken, s. 100–105.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 1: På leting etter lykken: (390) [Sycamore Episode 1 – På leting etter lykken - YouTube](#)

Episode 5: Den Hellige Ånd og kirken [Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Oppgaver til alle Sycamore-episodene (også oppgaver til YOUCAT Konfirmant)

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – Film 1: Hvorfor bli konfirmert?

(390) [1 - Hvorfor bli konfirmert? - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Film St Patrick, «I am Patrick» (drama/dokumentar) om: [Watch Free I Am Patrick: The Patron Saint of Ireland Full Movies Online HD \(movies2watch.tv\)](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 10

Oktober – 9. trinn

Tema: Bønn som en naturlig del av livet

«Vi må huske på Gud oftere enn vi trekker pusten» (St. Gregor av Nasians)

Bønnen tilhører alle, både troende av alle religioner og «sannsynligvis også de som ikke bekjenner noen tro». Johannes av Damaskus definerer bønn slik: Det er «å løfte sinnet og hjertet til Gud». Men bønn er også at Gud søker etter oss, Gud henvender seg til oss.

Hvis jeg skulle oppsummere bønn, så er det en samtale mellom venner. Bønn kan gjøre mange ting i livene våre.

Å være nær Gud

Det er umulig å kjenne noen hvis du ikke tilbringer tid med dem. Bønn er en mulighet til å tilbringe tid med Gud. For å virkelig forstå Guds hjerte, må du be. I Johannes 15:15 sier Jesus at **han ikke lenger kaller oss sine tjenere, men kaller oss sine venner**. Å snakke med Gud utvikler et dypere forhold til Ham. Jo dypere forholdet blir, jo mer tid vil du tilbringe med ham. I 1. Korinterbrevet 3:9 **kaller Gud oss sine medarbeidere**. Hvordan kan vi være hans medarbeidere hvis vi nekter å snakke med ham?

Bønn bringer lys til mørket

Noen ganger glemmer vi hvor kraftig bønn er. Vi kjemper ikke mot noe imaginært. Våre bønner kjemper mot åndelige kamper som henger igjen på mørke steder. Efeserne 6:12 sier: **«For vår kamp er ikke mot kjøtt og blod, men mot herskerne, mot myndighetene, mot denne mørke verdens makter og mot ondskapens åndelige makter i himmelen.»** Bønnens kraft er så stor at den har makt til å beseire djevelen og hans makt over oss. Han ønsker å ødelegge oss, men Gud ønsker å bringe oss nærmere Ham. Bønn er vårt verktøy for å vinne den kampen. Bønn gir oss styrke og tro til å fullføre løpet seirende.

Bønn forandrer oss

Vi tror ofte at bønn forandrer Gud. Dette er rett og slett ikke tilfelle. Bønn forandrer oss. Når vi tilbringer tid med Gud, jobber han med å forandre vårt hjerte til å bli mer likt hans. Jo mer tid vi tilbringer med ham, jo mer ligner vi ham. Våre vaner og livsstil endres. Vi lever ikke lenger et selvsentrert liv, men et som er fokusert på andre med et rent og oppriktig hjerte. Bønn forandrer oss ut og inn.

Jesus er den sanne Guds Sønn, han føler behov for å be til sin Far, hvor mye mer trenger vi som adopterte Guds sønner for å rope ut: «Abba, Far» (Gal 4:4–6)!

p. Hai Duy Nguyen

HELLIGE TERESA AV AVILA

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Tema: YOUCAT

TEMA: Hvordan leve som kristen?

MÅL:

- Å reflektere over hva som preger livet til en kristen
- Å bedre forstå hva bønn er

DU TRENGER:

- Skrivesaker; evt. store plakater
- Nettressurser (R) med referanse til nettstedet ung.no
- Minifilmen «Hvordan vise at du er kristen?» del 1 og del 2
- Rollespillet «Fader Vår» (R)
- Presentasjon (R), inkl. YOUCAT Konfirmantbok og Katekismen, og Bibelen
- Noen slagere med viktige budskap: «Mercedes Benz» og «They Will Know We Are Christians» (R)
- Om Taizé (R)

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – Hvordan lever en katolikk?
 - 2 – Minifilmen «Hvordan vise at du er kristen?» (todelt)
 - 3 – Rollespillet «Fader Vår»; + «Mercedes Benz» og «They Will Know We Are Christians»
 - 4 – Presentasjon og oppgaveark: Bønn; inkl. YOUCAT Konfirmant og Katekismen, og Bibelen
 - 5 – Rollespillet «Fader Vår»: Konfirmantene to og to
 - 6 – Ekstra: En presentasjon om Taizé
-

1 – Hva er det som gjør at man blir oppfattet som en katolikk?

Du finner nettressurser (R) til dette første punktet. Der står det litt om nettstedet ung.no. Du kjenner kanskje til nettstedet ung.no, at det er en digital spørreportal for barn og ungdom i Norge. Den kan ofte gi mange viktige og nyttige svar for de/den som bruker det. **Når det kommer til en del etiske spørsmål får man ganske andre svar fra Ung.no enn det Den katolske kirke står for.**

Her er et eksempel:

Ung.no må forholde seg til norsk lov, som sier at den seksuelle lavalder er 16 år. Det at sex tilhører ekteskapet, slik den katolske kirkes lære sier, blir ikke tatt hensyn til. Stiller ungdom spørsmål om når det er greit å ha sex får de dermed et helt annet svar enn det vi ønsker å gi dem.

Når du så stiller ung.no spørsmål om tro og livssyn, blir også svarene litt annerledes enn hvordan vi selv ville ha svart (hvis spørsmål(ene) dreide seg om den katolske kirke).

I grupper eller i plenum: I ressursene finner dere hva ung.no svarer på spørsmålet om hva katolisismen egentlig er. Les igjennom dette sammen. Still så følgende spørsmål:

- Synes dere at dette er et godt svar (fra ung.no) på hva katolisismen er?
- Hva ville du/dere svart hvis du jobbet for ung.no?

Diskuter/del i plenum. La dem tenke høyt rundt dette uten å korrigere for mye med mindre det blir helt feilaktige eller tullede svar.

2 – Minifilmen

Se den første delen av minifilmen «Hvordan lever en kristen?» Del 1

Her er ungdommene litt uklare på hvordan det er å leve som kristen. Etter dere har sett del 1 av filmen, kan gruppene få følgende oppgave:

- Bli enige om mellom 5–10 ting som dere tenker er viktig (å gjøre, å leve etter) når man er en kristen.

Konfirmantene skriver disse punktene ned på en liten plakat eller et stor ark, og alle henger disse opp et synlig sted. Gruppene kan selv presentere det de har kommet frem til, eller du leser disse opp. Det kan være mye rart, kanskje mye likt.

Hør gjerne sangen «They Know We Are Christians». Still spørsmålet:

- Hva er det kristne kjennetegnes på her ifølge sangteksten?

Se den siste delen av minifilmen, der ungdommene nå er mer spesifikke i sine svar, og kommer inn på temaene **bønn** og **veldedighetsarbeid/det å gjøre noe for andre**.

3 – Rollespill

Før dere ser på rollespillet, så hør gjerne Janis Joplin synge «Mercedes Benz». Her er det helt tydelig at den som ber (sangeren) tror at bønn handler om materialistiske ting Gud skal skaffe oss.

I rollespillet «Fader Vår» (R) sitter en gutt/tenåring og ber, men det er helt tydelig at han ikke helt tenker over hva han ber om og hvem han snakker til når han ber. Denne gangen er det fint om du og en annen (ikke en av konfirmantene, men heller en assistent, en forelder som hjelper til eller kanskje presten hvis han er til stede) leser rollespillet sammen med deg. Det er kun to roller som trengs. I punkt fem skal konfirmantene fremføre dette rollespillet selv.

I ressursene finner du refleksjonsspørsmål (R) til dette rollespillet. Ta en titt på dette nå, slik at dere sammen kan finne ut av hva bønn egentlig er.

4 – En presentasjon av bønn

I ressursene ligger det en presentasjon av temaet bønn (R). Presentasjonen tar for seg både YUUCAT Konfirmant kapittel 8, en del av det som står i YUUCAT Katekismen om bønn, og det vi kan finne i Bibelen om bønn. Det følger et **oppgaveark** (R) til presentasjonen.

5 – Rollespillet igjen

Denne gangen kan konfirmantene selv få fremføre rollespillet «Fader Vår». Sett dem sammen to og to. Prosessen er svært viktig. Det handler om hvordan de lever seg inn i sin rolle, om de greier å ta det på alvor og forstå budskapet i rollespillet. Så kan det selvfølgelig bli litt humor i det at de evt. fremfører for hverandre til slutt.

6 – Ekstra: om Taizé

Helt til slutt i denne økta finner du en presentasjon om Taizé (R). Men, ikke gå for mye i dybden, eller kutt den helt, da Økt 3 også handler om Taizé.

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Hvordan be?

MÅL:

- Å få innsikt i forskjellige måter å be til Gud på
- Å få et lynkurs i hvordan man kan be

DU TRENGER:

- YOUCAT Ungdomsbønnebok (helst en til hver), eller bønneressursene fra nettsiden (R)
- Steder å be både sammen og hver for seg/individuell
- Skrivesaker
- Presentasjonen om forskjellige former for bønn, inkl. tidebønn (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Refleksjon: Hvordan ber vi? Når? Hvorfor?
 - 2 – Presentasjon: forskjellige former for bønn (R)
 - 3 – Et lynkurs i hvordan man kan be: YOUCAT Ungdomsbønnebok
 - 4 – Å planlegge et to-ukers bønnekurs.
 - 5 – Avsluttende bønn
-

1 – Hvordan, når og hvorfor ber vi?

I presentasjonen i forrige økt (hvis dere brukte den) ble noe av dette tatt opp:

- Hvorfor ber vi?
- Når og hvor ofte ber vi?
- Hvordan ber vi?

Det kan være fint å la konfirmantene sitte i gruppene sine og diskutere/tenke høyt rundt disse spørsmålene. Her kan det være det dukker opp flere spørsmål og ikke nødvendigvis svar. Be dem kanskje skrive ned hver for seg det de både tenker på og snakker om mens de samtaler i grupper.

Til slutt deler dere det de har snakket om i plenum. Målet nå er ikke at gruppa skal enes om et svar. Her er det lov å komme med alt de har på hjertet.

2 – En presentasjon om forskjellige måter å be på

I presentasjonen du finner på nettsiden blir konfirmantene introdusert for bønn fra hele verden, og for forskjellige former for bønn: tidebønner, forbønner i messen, Fader Vår, Hill deg, Maria, bønn til forskjellige tider på døgnet, bordbønn, tungetale, fribønn, nødbønner, takkebønner, med mer. Her kommer vi også innom forskjellige helgener og noen andre kjente personer og deres forhold til bønn.

3 – Et lynkurs i hvordan man kan be

Hvis du ikke har introdusert YOUCAT Ungdomsbønneboken før, og dere skal bruke denne, kan det være fint at du forklarer litt generelt rundt dette med hva en bønnebok (i den katolske kirke) er, og at du sier litt om YOUCATs bønnebok. Bruk gjerne det som står i ressursene om dette (R).

Les gjerne introduksjonen til YOUCAT sin bønnebok på side 6–9 før dere ser på «En liten bønneskole» (s. 12–15). Du finner den samme introduksjonen på side 70–74 i YOUCAT Konfirmant.

Spørsmål til den lille bønneskolen:

- En ikke katolsk/ikke kristen venn spør deg hva i alle dager bønn er, og hvorfor «dere kristne» i det hele tatt trenger å drive med «det tullet der»?! Hva svarer du? Basert på det dere nå har lest om og lært, prøv å finne et svar til denne vennen.

Viktig tilleggsinformasjon: Målet er ikke å lage et svar som du (kateketen) blir fornøyd med. **La dem derfor få dette tillegsspørsmålet:**

- Hvordan skulle du gå frem (hva skulle du si) for virkelig å overbevise dine venner om hvor viktig bønn er?

Et siste spørsmål. Vennen din spør nemlig også om dette:

- Hvordan ber du, da?

Les dette for deg selv før konfirmantene svarer på spørsmålene:

La konfirmantene bruke ressursene dere har til rådighet. Kanskje bør de sitte sammen to og to. Til det siste spørsmålet kan det være konfirmantene ikke har noe konkret svar med tanke på egne erfaringer med bønn. Mange har kanskje ikke noen tradisjon for å be.

Konfirmantenes forhold til bønn kan, som du sikkert vet, være svært varierende. Noen har vokst opp i aktive katolske familier der bønn er en del av hverdagen, mens andre ber kanskje aldri (hjemme/i familien). Akkurat nå skal de ta utgangspunkt i både det de har lest, og – for de som har erfaring med bønn – den erfaringen de evt. har fra før (med bønn). Det kan være en tanke å sette en (konfirmant) som du vet tilhører en aktiv katolsk familie sammen med en som kanskje ikke gjør det (med tanke på parene som skal jobbe sammen, så du ikke ender opp å sette noen til å jobbe sammen som har null erfaring med bønn).

Til slutt kan du gjerne la to og to par sette seg sammen og snakke om svarene de kom frem til, mens du går rundt og lytter til hva de snakker om, samtidig som du er tilgjengelig hvis de lurer på noe.

4 – Bønn i vår hverdag: Å planlegge bønn over lengre tid

Til dette punktet kan det være fint å bruke den første delen av **YOUCAT Ungdomsbønneboken**: «Jeg vil prise deg dag for dag – en to-ukers bønnebok (side 17–84). Du finner også tilsvarende ressurser (R) på nettet, men de er adskillig enklere. Her kan dere trenge noen tilleggsressurser (se hva som foreslås – R).

Målet her er for konfirmantene å prøve å se hvordan bønn kan bli en naturlig del av deres liv, men foreløpig bare som et prøveprosjekt i en eller to uker.

Selve oppgaven – planleggingen – finner du også i ressursene (R)**5 – Avsluttende bønn for økta**

Det kan passe å avslutte en økt om bønn med nettopp en bønn. I bønnen «Vær du min lærer, Herre» på side 96 i **YOUCAT Ungdomsbønneboken**, ber man om hjelp til å rense seg slik at man lettere kan lytte til Guds ord.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: En Taizé bønnesamling

MÅL:

- Å planlegge en bønneandakt der sang (her: fra Taizé) er en viktig form for bønn

DU TRENGER:

- YOUCAT Konfirmant og YOUCAT Ungdomsbønneboka
- Bibelen
- Ressurser fra Taizé og fra nettsiden (R)
- Evt. salmebøker, noen som kan synge, band, kor og organist
- Gjerne en prest

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En presentasjon av Taizé (R).* Se Økt 1, punkt 6) inkl. en video fra Taizé (R)
- 2 – Planlegging av Taizé-samlingen
- 3 – Gjennomføring

*Har du allerede gitt dem en presentasjon om Taizé i Økt 1 (punkt 5) kan du hoppe over alt eller deler av dette punktet. Har de ikke fått sett noen videoer fra Taizé kan det være lurt å gjøre dette nå; kanskje et par videoer (R).

1 – Hva er Taizé?

Kanskje fikk dere gjennomgått det meste av dette i Økt 1, punkt 6? Det er lurt å gi konfirmantene en kortere eller lengre presentasjon/forklaring på hva Taizé er. Bruk litt tid på dette hvis det ikke har blitt gjort tidligere. Det står også litt om Taizé i kap. 7 i YOUCAT Konfirmant, på side 61. Så bør dere også se noen av videoene fra Taizé (R) slik at konfirmantene får en bedre forståelse for hva dette er og hvordan bønnesamlingene høres og ser ut.

2 – Planlegging av egen Taizé bønnesamling

I ressursene har vi laget noen forslag til gangen i en slik Taizé-bønnegudstjeneste (R). Velg en av disse, eller la dere inspirere til å lage deres egen. Det viktigste er at det er en blanding av sang (der alle kan delta, men også gjerne noe kor og forsanger, evt. instrumentalt), bønn, bibellesninger, lystenning og kanskje litt stillhet.

Her, som i messeplanleggingen i Samling 7 (mars, 8. klasse) må dere bestemme hvem som skal gjøre hva. **Alle bør få noen oppgaver.**

Her er noen ting å tenke på (mer finner du i ressursene – R):

- ✓ Hvem skal lede?
- ✓ Hva slags musikk skal det være? Trenger vi kor, organist, band, m.m.?
- ✓ Hvilke lesninger og bønner?
- ✓ Skal det ligne en messe?
- ✓ Skal det være en andakt?
- ✓ Skal presten være med?
- ✓ Hvem har ansvar for lysene/lystenning (brannansvarlig!!)?
- ✓ Skal det kjøpes inn noe annet (enn f.eks. lys)?
- ✓ Når og hvor mange ganger skal det øves?

- ✓ Skal vi involvere **ungdomsgruppa**, og kanskje **NUK** (<https://www.nuk.no>) skal bli involvert (komme på besøk/hjelpe til)?
- ✓ Skal noen inviteres til bønnesamlingen? Hvem?

3 – Selve gjennomføringen

Dette kan faktisk bli en ganske stor sak for konfirmantene. Det er mange muligheter. Hvor mye tid og ressurser dere skal bruke på dette er helt opp til deg. Det aller viktigste blir at de får gjennomført Taizé-kvelden om det så kun er konfirmantene selv som er til stede. Å gjøre noe fysisk har som regel en mye større virking og kraft enn kun å snakke om.

Det kan sterk anbefales at andre blir involverte på den måten at de deltar, er menighet. Da vil man oppnå både den fellesskapsfølelsen som er så viktig ved det å tilhøre en menighet, og konfirmantene vil få muligheten til å aktivt ha ansvar for noe i kirken. Dette siste gjør at de kanskje får lyst til å melde seg til ungdomslaget, kor, ministranttjeneste eller andre tjenester i kirken. Kanskje oppnår du ikke noe av dette, men det er så absolutt verd et forsøk.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Besøk et kloster

MÅL:

- Å se hvordan bønn kan være hovedfokus i noen menneskers sitt liv
- Å ikke bare lese om klostre og de som vier sitt liv til Gud (i bønn), men oppleve det
- Å evt. delta i bønn i et kloster

DU TRENGER:

- Mulighet til å reise på tur med konfirmantene (et budsjett, tid, osv.)
- Et mulig koster å besøke.
- Foresatte som blir med på turen
- Planlegging av praktiske ting. (R) Blir det f.eks. overnatting?
- Å planlegge noen andre aktiviteter også, noe som er lystbetont og sammensveide for konfirmantene.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Planlegg en tur eller reise (R)

2 – Gjennomfør

1 – Planlegging av tur

Dette er som du skjønner ikke en økt du kan planlegge dagen eller morgenen før du skal ha konfirmantundervisning. Her kreves det at ting er planlagt kanskje helt fra 8. klasse av, alt avhengig av hvordan denne turen kommer til å se ut.

Bor du i en storby, kan det være dere er i nærheten av et kloster, og da er dette kanskje et ikke så komplisert opplegg. Du kontakter klosteret, avtaler tid, og konfirrantene kan møte direkte ved klosteret på egenhånd. Noen av klostrene våre ligger i Oslo, men det finnes også klostre andre steder i Norge. Kanskje må det planlegges en reise her, enten innenlands, eller kanskje t.o.m. utenlands. Du vet selv hva som er mulig. Ikke glem at det er mulig å søke om prosjektstøtte fra NUK til slikt og andre større opplegg/prosjekter.

I ressursene (R) finner du opplegg til både et lite besøk i et kloster i nabolaget, til en lengre tur der man ikke bare besøker et kloster, men også legger inn andre aktiviteter som er med på å sammensveie og å styrke miljøet konfirrantene imellom.

Kanskje ungdomslaget i menigheten også vil være med? Evt. andre grupper ...

Her er det en drøss med muligheter, men hovedpoenget er å besøke et kloster (som selvfølgelig er villig til å ta dere imot) for å oppleve hvordan de lever, men spesielt hvordan de ber, og å kunne delta på dette.

Se ressursene for gjennomføring av denne økta.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 8: «Bønnens makt» [Sycamore Episode 8 – Bønnens makt - YouTube](#)

Episode 19: «Hvordan be?» (392) [Sycamore Episode 19 – Hvordan be? - YouTube](#)

Episode 20: « Maria og det evige liv» (392) [Sycamore Episode 20 – Maria og håpet om himmelen - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no:

Her er det ikke direkte en spesifikk film som passer inn, men det kan være flere av disse som inspirerer til det dere skal snakke om. Kanskje er det bare du som kateket som skal se en eller flere av disse på forhånd selv. Alle filmene er tilgjengelige her: [Videoer til konfirmanter – Bli Lys!](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Filmer om bønn:

Breakthrough (2019): [Breakthrough \(2019\) - IMDb](#)

Heaven is for real (2014): [Heaven Is for Real \(2014\) - IMDb](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 11

November – 9. trinn

Tema: Trenger vi regler? Generelt om budene, og spesielt de fire første

Som mennesker handler vi ikke bare ut fra instinkter (slik dyrene gjør), men vi har mulighet til å gjøre en rekke valg. Det er igjen basert på erfaring, kunnskap, tenkning, holdning og deling av kunnskap. Resultatet er språk, teknikk, kunst, vitenskap og evnen til å «velge». Alt dette kan jeg bruke på en måte som utelukkende tjener meg og mitt, min «lykke».

Men Gud har skapt oss mennesker som et stort fellesskap, et fellesskap som dypest sett må forholde seg til Gud, Skaperen. Det forutsetter at vi bruker våre evner til å tenke moralsk, og at vi lar alt annet styres av moralen.

Gud har ikke bare gitt oss evnen til å tenke og handle moralsk, men har også gitt oss visse «lover» som skal hjelpe oss til å gjøre dette riktig. Disse får vi kjennskap til på mange måter, først og fremst gjennom fornuften, og i siste omgang gjennom Jesu egen forkynnelse. Gud har også gitt oss en sammenfatning av de viktigste lover. De finner vi i *De ti bud*, gjengitt i Det gamle testamentet, og ifølge Annen Mosebok overlevert fra Gud til Moses på to steintavler. Disse bud er nokså allmenne, og mange av dem er det også naturlig for ikke-kristne å identifisere seg med.

De fire første bud er på en måte personrelaterte, mens de seks siste er handlings- eller holdningsorienterte, uten at man skal gjøre for mye ut av skillet.

De tre første budene holder frem den grunnleggende relasjon mellom det enkelte menneske og Gud. Vi skal sette Gud over alt annet (det første bud). Vi skal oppføre oss respektfullt i forhold til Gud og det som representerer Gud (det annet bud). Vi skal ha et aktivt forhold til Gud ved å gjøre noe hellig på «hviledagen» (det tredje bud).

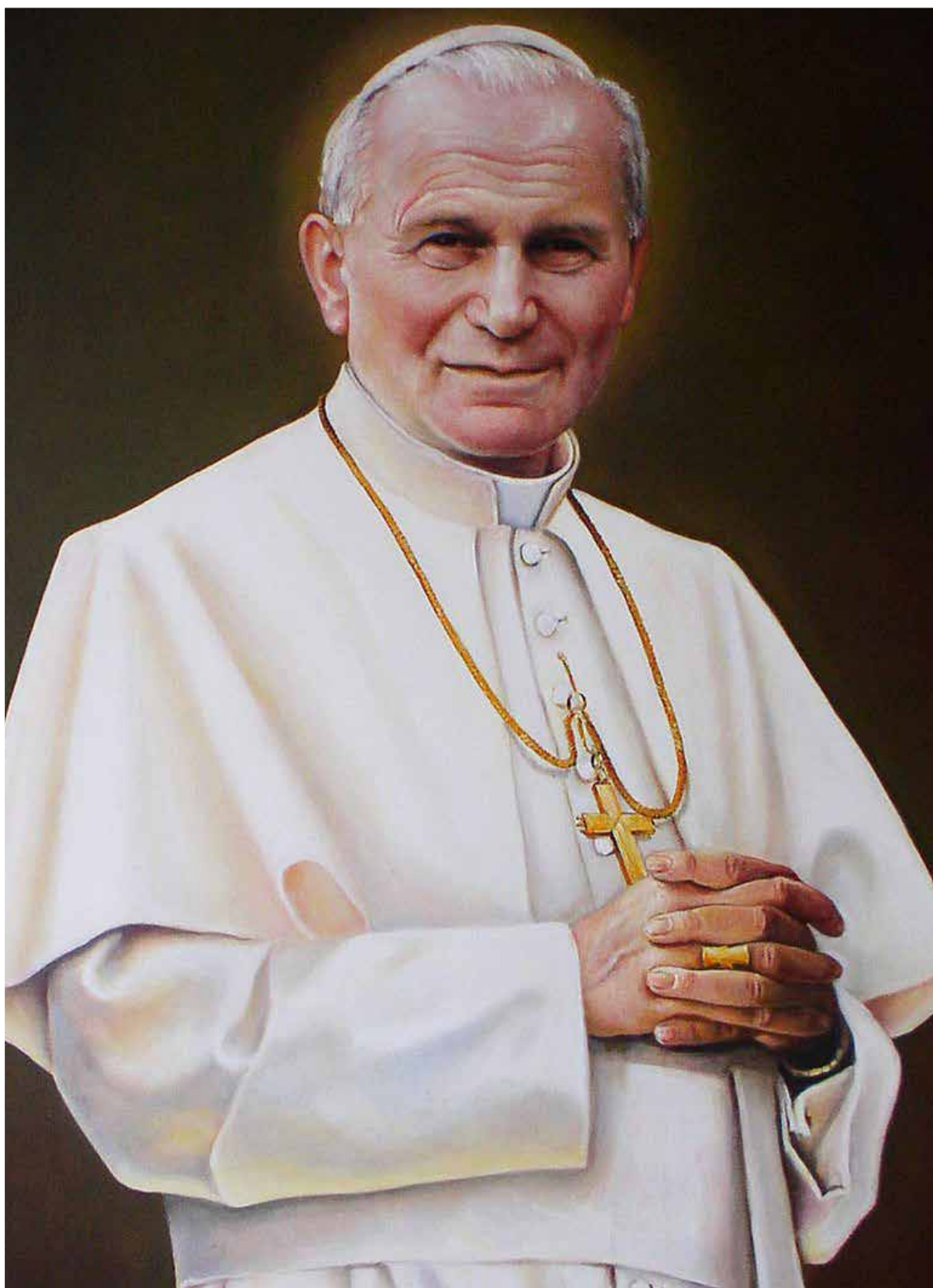
Det fjerde bud holder frem at Gud møter oss gjennom de samfunnsmessige strukturer, der familien er viktigst. Det får konsekvenser for hvordan vi skal forholde oss til foreldre, men i videre forstand også til andre overordnede. I dette ligger også en forpliktelse for alle overordnede til å vite hvilken posisjon de har, og at de så representerer Gud på en måte som innebærer å vise samme kjærlighet til de underordnede som Gud viser til oss.

Msgr. Torbjørn Olsen

ST JOHANNES PAUL II

Les om [denne helgenen på katolsk.no](http://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Kirken er ikke en klubb for de perfekte – Men, trenger vi lover og regler?

MÅL:

- Å forstå det positive med å ha regler i et samfunn
- Å forstå at Kirken – Guds folk – også trenger regler
- Å forstå forskjellen mellom kirken og Kirken

DU TRENGER:

- Ressurser og presentasjon (R)
- Minifilmen «Trenger vi regler» (R)
- Filmklipp om lovløshet (R)
- Artikkel om lovløshet og unntakstilstander i Venezuela (R) Eller: Finn gjerne et annet , relevant land/en relevant og kanskje nyere situasjon

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – Hva er et samfunn?
 - 2 – Et samfunn uten regler
 - 3 – Kirken og kirken: Vårt religiøse samfunn, vår identitet
 - 4 – Regler i kirken/for kristne
-

1 – Hva er et samfunn?

Introduser temaet, som nå handler om kirken og regler. Du finner alltid et forslag til introduksjon i ressursene (R).

På skolen skal konfirmantene ha lært hva et samfunn er. Men, det kan hende de ikke husker hvordan man definerer det. **Still derfor følgende spørsmål** (R), og la dem enten diskutere/tenke høyt i plenum eller i grupper (for så å dele etterpå):

- *Kan dere komme med en definisjon på et samfunn?*
- *Kan dere også komme med eksempler på forskjellige type samfunn?*

Det kan være fint å få navn på de forskjellige type samfunn opp på en skjerm eller tavle.

Kom skoleklassen med som en type samfunn?

I mange samfunnsfagslæreverk bruker man skoleklassen for å forklare hva et samfunn er. Så utvider man forståelsen/begrepet til å gjelde lokalsamfunnet, storsamfunnet og verdenssamfunnet.

Mange tenåringer kan lett være enige om at storsamfunnet trenger lover og regler, men ofte har de ikke en dybdeforståelse av hvor nødvendig disse reglene faktisk er. Når du spør dem om regler på skolen er det mange som synes at svært mye er unødvendig.

Still derfor spørsmålet:

- *Er det mange regler dere er uenige i på skolen, eller hjemme, i familien?*

Diskuter/tenk høyt i plenum om dette. Hvis de ikke kommer på noen regler, så spør dem om de er for eller imot følgende regler hjemme og på skolen:

Ingen tyggis (skolen), soner de ikke kan gå på skolen, leggetid, skjermtid, prating i timen, anmerkning (hvis skolene fremdeles har dette), karakterer, husarbeid, m.m.

Se minifilmen «Trenger vi regler» (R). Her kommer de unge i filmen selv frem til forståelsen av at det er lurt å ha regler, t.o.m. på en skole. De snakker om alt det som kunne skje hvis det ikke var regler.

Før dere går videre kan det være greit å anerkjenne konfirmantenes frustrasjon rundt regler som de synes er unødvendige. Men, oppfordre dem til å **be om forståelse for hvorfor disse reglene finnes**. I denne sammenheng kan du også foreslå at de/dere **ber for de som lager reglene i samfunnet**.

2 – Hvordan blir et samfunn uten regler?

I kapittel 3 i YOUCAT Konfirmant ble det snakket om perfekte samfunn der mennesker levde i harmoni med hverandre og med naturen. Et av disse var Stillehavsparadiset (s. 25).

Noen mennesker i dag mener at vi har blitt så opplyste og smarte i vår moderne verden at vi ikke vil begå feil fra fortiden, som f.eks. Holocaust (jødeutryddelsen) fra 2. verdenskrig. Men, det skjer jo igjen og igjen. Et godt filmforslag er filmen «The Wave» som direkte tar for seg dette. Det kan være lurt å se den nyere tyske varianten (tekstet) med samme tittel, «Die Welle» (Økt 5). Men, denne filmen er noe brutal (av og til), så vær litt obs!

Se kortfilmen «Lawlessness» (R) om en verden uten regler, så kan denne være fin å bruke som eksempel på hvordan samfunnet lett kan bli uten regler, eller når de som skal overholde reglene mister kontrollen. I tillegg, eller istedenfor «Lawlessness», kan dere **se nyhetssendingen om lovløsheten i Venezuela** (R). Det begynner å bli noen år siden. Forhåpentligvis har situasjonen roet seg om noen år, men i skrivende stund er det fremdeles slike tilstander i landet. Du kan sikkert finne lignende og mer aktuelle artikler eller filmsnutter hvis Venezuela ikke er så aktuelt lenger.

Bruk gjerne litt tid på å snakke om det dere har sett, og å fortelle dem hvor lett det er for mennesker å bli dyriske og å glemme all form for verdighet, respekt og etiske retningslinjer. Det finnes flere katastrofefilmer, som f.eks. den norske filmen «Tunnelen» (Økt 5), der man lett ser hvordan mennesker endres når de er i krisemodus.

3 – Kirken og kirken: To forskjellige ting. Et samfunn og en identitet.

I presentasjonen (R) som følger denne samlingen tar dere tak i deler av kapittel 9 i YOUCAT Konfirmantboka, og dere ser på forskjellen på Kirken og kirken (YOUCAT Katekismen), og hva slags regler som finnes i en kirke, uten å komme inn på de 10 bud.

4 – Regler for kristne, og for katolikker

Som avslutning på denne økta, og før dere går videre til neste økt (før dere tar for dere de 10 bud), passer det å avslutte denne økta med å spørre dem om regler konfirmantene vet om kirken.

- Hvis kirken er et samfunn, hvilke regler har vi i dette samfunnet?

Snakk om/del tanker og forslag de har her før dere går videre.

Økt 2 – Teori

TEMA: De 10 bud

MÅL:

- Å introdusere de 10 bud, men med fokus på bud 1, 2 og 3, og bud 4
- Å begynne å forstå hva budene betyr for oss i dag

DU TRENGER:

- Presentasjon med de 10 bud (R)
- Bibel/[Bibelselskapet | Nettbibelen](#) og/eller [Bibelselskapet | Tidslinjen](#): 2 Mos kap. 19 og kap. 32
- YOUCAT Katekismen
- Ark/plakater og skrivesaker
- Pater Josefs video om de 10 bud.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføringen:

- 1 – Intro: Når, hvor og hvorfor om de 10 bud
 - 2 – Tolkning og forståelse av budene for oss i dag
 - 3 – Pater Josef sin video, YOUCAT Katekismen, oppgaveark (R)
 - 4 – Fokus på bud 1, 2 og 3, og på bud 4
 - 5 – Avsluttende bønn
-

1 – Intro: Når, hvor og hvorfor om de 10 bud

Her er målet å gi konfirmentene en forståelse av hvorfor budene ble gitt til menneskene.

Bruk en bibel, eller kanskje helst Bibeltidslinjen.

I ressursene (R) finner du forslag til hvordan man kan gjennomgå dette. Her er det fint å lese 2 Mos kap. 19 og kap. 32 sammen.

2 – Hvordan skal vi forstå de 10 bud i dag? Hva betyr de for oss? Trenger vi dem?

For å kunne svare på dette, bør du først være sikker på at konfirmentene har forstått innholdet i budene. Formuleringene og ordvalget er litt gammeldagse.

(Litt repetisjon av Økt 1, punkt 1, Samling 3) La konfirmentene gå sammen i grupper. De får en tom plakat og skrivesaker. Målet nå er å skrive om budene til et forståelig språk uten å endre på innholdet (altså kan og skal ordene endres hvis nødvendig, men budskapet i budene må ikke forandres).

Her kan de nok trenge 10–15 minutter, kanskje mer. Slike tidsrammer må du bare se an.

Når du føler alle er mer eller mindre ferdig, kan dere henge opp alles plakater, og hver gruppe presenterer det de har kommet frem til.

I ressursene (R) finner du et forslag til en slags forenkling av budene, en tolking som gjør det lettere å forstå for unge mennesker ta gjerne denne frem og sammenlign med gruppens resultater/forslag.

3 – Pater Josef forteller oss om budene.

Se film nr. 7 fra Blilys.no (se Økt 5), der pater Josef Ottersen forteller om de 10 bud.

Når dere er ferdig, eller underveis, kan konfirmantene jobbe med oppgavearket som tilhører videoen (R). Her er det fint å jobbe to og to (hvis dere gjør dette etter at dere har sett videoen).

4 – Fokus på bud 1, 2 og 3, og bud 4 + YOUCAT Katekismen

I presentasjonen til denne samlingen (R) finner du også en egen seksjon om de fire første budene.

Det kan være lurt å ha YOUCAT Katekismen tilgjengelig. Slå opp i denne og se hva kirken sier om disse første 4 budene (R).

I ressursene finner du refleksjonsspørsmål dere kan bruke (R).

5 – Avsluttende bønn

Det kan være vanskelig for alle og enhver å godta alle regler og lover som vi omgis av. Hvor ofte har ikke vi voksne brutt fartsgrensen, f.eks.?! Ofte tar vi snarveier i livet, selv om vi vet vi ikke burde. Vi blir rett og slett fristet til å velge feil stadig vekk.

Har du en bønn du tenker passer godt for denne samlingen, så bruk for all del denne.

YOUCAT Ungdomsbønneboka har noen fine bønner der vi ber om hjelp til å gjøre det riktige, det som er til Guds behag. «At jeg oppfyller din vilje» fra side 125 er veldig bra. De to bønnene på side 126, «La meg se, gjøre og oppfylle din ønsker» eller «Å finne veien til deg» kan også passe bra. Så er bønnen som ofte blir kalt «Sinnsro-bønnen» utrolig fin. På side 142 i YOUCAT Ungdomsbønneboken finner du en kortvariant av denne. Her heter den «Om visdom». I ressursene (R) finner du lenke til bønnen i sin helhet.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Det gamle testamentet– Den gamle pakt – En bibeldramatisering

MÅL:

- Å få en bedre innsikt og et bedre forhold til Bibelen gjennom aktivt å både lese og spille (rollespill/drama).
- Å innføre begrepene den gamle og den nye pakt

DU TRENGER:

- Presentasjon/ressurser (R): den gamle og den nye pakt
- Bibeldrama (R) om Moses og de 10 bud.

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – En kort presentasjon: Den gamle og den nye pakt (R)
 - 2 – Bibeldrama: Øving
 - 3 – Fremføring av Bibeldrama
-

1 – Den gamle og den nye pakt

Hvis dere gjennomgikk tekstene i Bibelen om Moses, og det som var grunnlaget for at Gud ga Moses budene, kan dere nå få satt budene i sammenheng med Jesus, og snakke om Guds planer for menneskene. Først ga Gud oss budene, for å få oss på rett kjøl. Dette var ikke nok for å redde menneskene fra synden. Derfor satte Gud i verk sin andre plan, som var Jesus.

Bruk gjerne ressursene for å få litt mer dybdekunnskap, og forståelse av begrepene *den gamle* og *den nye pakt*.

2 – Dramaet

Dere skal fremføre et stykke som kombinerer kap. 19 og 32 fra Andre Mosebok.

Her må dere velge om dere skal ha mindre grupper eller om det skal være en eller to store grupper som øver inn og fremfører et drama sammen. Det er lurt å ikke ha alle i en og samme dramagruppe, for da kan dere ikke være publikum for hverandre.

Når det gjelder dette med publikum, så kan det være at dette er noe dere kan planlegge å fremføre for foresatte, andre i menigheten, barna i katekesen, eller lignende. Legg bare ikke lista for høyt når det gjelder slikt som publikum/fremføring, kostymer, hvor godt de skal kunne replikkene.

Målet er hovedsakelig å lære om de 10 bud på en annen måte. De fleste av oss – både barn, ungdom og voksne – husker ting mye bedre når vi fysisk gjennomfører noe i forbindelse med innlæring.

Det er helt greit hvis det blir litt latter og humor, bare man ikke latterliggjør det man skal gjennomføre. Så er det viktig at dere ikke lager en egen versjon av historien, men holder seg til det som skjedde.

I ressursene finner dere forslag til både et større dramastykke og et mindre dramastykke av denne bibelfortellingen. Det større dramastykket har flere roller slik at du kan ha større grupper av konfirmanter som er med. Det mindre dramastykket er beregnet på en liten gruppe slik at du kan ha flere smågrupper som øver inn det samme stykket.

Det kan være de trenger en hel klokke time til å øve her. Tiden må du rett og slett se an i forhold til de mål dere setter dere. Kanskje kan det være lurt å la dem øve litt og se hvordan det går. Tar dette helt av, og de blir skikkelig gira, kan du kanskje ta en time-out for å høre hvor lystne de er på å lage en litt mer seriøs forestilling.

I ressursene finner du også forslag til hva man skal tenke på og forberede hvis man skal ha både en større og mindre forestilling.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Leker med tema (budene) i fokus

MÅL:

- Å være sosial og å ha det gøy samtidig som man repeterer litt tema

DU TRENGER:

- Memory game med budene (R) i stor størrelse
 - Tre-på-rad-spillet med budene (R), og spillebrikker*
- *Spillebrikker kan være binders, spillebrikker fra et annet spill, småstein, osv. De må passe inn i spill rubrikkene. Hver spiller må ha mange av den samme typen.
- Ark (litt stive/tjukkere ark) og tjukk tusj

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Memory spillet i stor størrelse (budene)
 - 2 – Tre på rad-spill (budene)
 - 3 – Stavekonkurranse (budene)
 - 4 – Kongen befaler (budene)
-

1 – Memory game

På nettetsiden (til denne økta) finner du «kort» til spillet – dvs. budene i A4-format – som kan skrives ut. Det skal være to og to like kort, selvfølgelig (altså 20 kort). Kortene legges med baksiden opp på gulvet i et rute-/organisert mønster. To og to spiller mot hverandre. Enten trykker/skriver du ut flere sett med spill slik at alle får spille, eller to spiller og de andre ser på. Så kan man rotere slik noen spiller med vinneren, eller to helt nye spiller mens de andre fremdeles ser på.

Som alle andre memory-spill skal man se om man finner parene (det samme budet på to forskjellige kort). En spiller velger seg ut to kort og snur dem, men flytter ikke på dem. Er de like, beholder spilleren disse. Er det ikke like, legges kortene tilbake på akkurat samme sted, fremdeles med baksiden opp.

Målet er å få flest kort når spillet er ferdig. Da har man vunnet.

2 – Tre på rad med budene

Du finner spillbrett-ark som kan skrives ut i ressursene (R). Til spillbrettet finnes et fasit-ark.

Her er det lurt å ha grupper med 3. Det beste er om to og to spiller mot hverandre mens den tredje sitter med fasitarket. Denne gangen er fasitarket rett og slett budene fra 1–10.

Det kan være lurt å gjennomgå budene i gruppa en gang før dere begynner spillet. Målet er jo ikke bare å vinne spillet, men å bli bedre på budene. På selve spillet ser du ruter med budenes nummer. I en rute står det f.eks. «Bud nr. 9», eller «Bud nr. 5». Hvis en spiller vil legge sin brikke på denne ruta/plassen må han/hun kunne si budet i sin helhet (alle ord i riktig rekkefølge) og i tillegg kunne forklare hva budet betyr.

Målet er at du som spiller får tre av dine brikker på rad, enten vannrett, loddrett eller diagonalt. Din motspiller ønsker å oppnå det samme. Dere får bare lagt ned spillebrikkene når/hvis dere kan budene og kan forklare dem.

Mens du spiller ønsker du også å hindre motspilleren i å få tre på rad. Da må du legge ned brikker som blokkerer tre på rad for motspilleren. Uansett hvor du (spilleren) ønsker å legge ned spillebrikkene dine, må du altså kunne det budet som står på den plassen du har valgt.

3 – Stave-konkurranse

Denne gangen finner du ikke noe i ressursene. Skal du/dere gjennomføre denne leken trenger du å skrive budene på følgende måte:

- Hvert ord får et eget ark (lurt å skrive med synlig, tjukk tusj).
- Ikke bruk stor bokstav på det første ordet i budet. Da blir det for lett.
- Organiser alle ordene i ett bud i den samme bunken.

Del konfirmentene inn i grupper/gruppene. Hver gruppe får nå et bud, men de kan ikke snu arkene med ordene riktig vei før alle har fått sine ord-ark. Når du sier «Klar, ferdig, gå!» kan alle snu arkene. Målet er å gjenkjenne budet slik at gruppa får ordene i riktig rekkefølge så fort som mulig. Man får poeng hvis man er først ute med å ha fått ordene i riktig rekkefølge.

Når alle er ferdig samles budene (ord-arkene) inn uten at bunkene (de forskjellige budene) blir blandet sammen. Dere skal jo gjøre dette flere ganger, og da bytter dere ord-ark-bunke/bud. Kanskje dere tar nok runder til at alle gruppene har vært innom nesten alle budene-?

Glem for øvrig ikke premier og trøstepremier 😊

4 – Gud (Kongen) befaler

Her kan dere leke en vanlig Kongen befaler-lek, eller dere kan leke en som er litt mer avansert.

I den litt mer avanserte varianten – som vi kan kalle «Gud befaler» – er det, som i Kongen befaler, en leder (her: «Gud») som roper opp ett av budene. Så er det opp til konfirmentene å komme på noe som har med budene å gjøre. Man skal enten mime noe alene eller sammen med noen andre; mime noe man mener representerer budet. Eller, man skal løpe og finne noe som kan ha med budet å gjøre.

Eksempel:

La oss si at «Gud» roper ut «4. bud: Du skal hedre din far og din mor». Alle får 1 eller 2 minutter til å komme på en tolkning. Man har tillatelse til å forklare tolkningen.

Da tar konfirmentene «Lukas», «Robert» og «Maria» tak i hverandre. De later som om «Robert» og «Maria» er mor og far, mens «Lukas» er sønnen. De står og smiler til hverandre og kanskje holder rundt hverandre. De må fryse i denne stillingen inntil «Gud» tar sin runde for å høre hva alle har kommet frem til. Da sier «Gud» at dette var en bra tolkning. Så går «Gud» videre til «Sebastian». Han har løpt og funnet et bilde av den hellige familie. Den er grei. «Victoria» har funnet en stein som er hjerteformet, fordi hun mener man må vise kjærlighet mot sine foreldre. Den går fint også. «Peter» har krøllet seg sammen på gulvet. «Eh ... hva er dette?» sier «Gud». Jeg er et foster, sier «Peter». Hm... Vel, familier får barn, men dette fosteret sier ikke noe om at barnet (etter at det ble født) hedrer sine foreldre. Denne synes ikke «Gud» representerer budet godt nok. «Peter» er dessverre ute av leken.

Som du ser kan «Guds» avgjørelser bli litt subjektive. Det er ikke til å unngå. Det kan være lurt at «Gud» rådfører seg med deg (kateketen/lederen) når det gjelder å godkjenne tolkningene. 😊 Målet er, som du sikkert skjønner, å ikke bli sendt ut av leken.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 9: «Å finne sann frihet» (395) [Sycamore Episode 9 – Å finne sann frihet - YouTube](#)

Episode 12: «Skapelsen, syndefallet, frelse» [Sycamore Episode 12 – Skapelsen, syndefallet og frelse - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – Film 7: De 10 bud (395) [7 - De 10 bud - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Andre filmforslag:

Disse filmene har ikke direkte med tema å gjøre, men de tar tak i noe i tema. Se hva som står om disse i Økt 1.

Tunnelen (norsk film; 2019): (395) [TUNNELEN | TRAILER | Kommer på kino 25. desember 🎬 - YouTube](#)

Die Welle (Tysk, finnes med norsk tekst; 2008): (395) [THE WAVE \(2008\) - Trailer \(English Subtitles\) - YouTube](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 12

Desember – 9. trinn

Tema: Hvordan forstå det femte og sjette bud i våre dager?

Det 5. budet «Du skal ikke slå i hjel!», handler ikke utelukkende om drap eller å ta liv. Selv om budet selvfølgelig gjelder dette i alle mulige former. Også abort er å ta liv og er dekket av dette budet. Et foster er en person fra unnfangelsen av og forsettlig abort vil alltid være persondrap. Men budet må også forstås i lys hvordan vi behandler andre. Gjennom ondsinnet sladder og ord, kan vi virke «drepande» på andre. Å mobbe eller såre andre må sees som innledende handlinger i retning av å «ta liv». Budet er viktig for å vurdere ens egne holdninger, handlinger og ord.

Det 6. budet «Du skal ikke bryte ekteskapet!» handler om å ha en dyp respekt for eget og for andres ekteskap. Ekteskapet er et sakrament og er hellig. Det peker ut over denne virkelighetens eksistens til den himmelske og fremtidige eksistens hos Gud. Ingen har rett eller lov til å bryte sitt eget ekteskap ved å gå inn i et seksuelt forhold med en person utenfor ekteskapet, eller å bryte andres ekteskap ved å etablere et seksuelt forhold med en av de to i deres ekteskap. Men det dreier seg ikke bare om en seksuell relasjon. Det dreier seg også om å respektere et ektepars unike gjensidige relasjon på alle plan ved ikke å virke forstyrrende inn i forholdet. Det dreier seg altså her også om holdninger, handlinger og ord. Et viktig punkt er videre at Kristus skjerpet forbudet mot skilsmisse og avviste sin samtids praksis. Dette gjelder også vår for tid.

p. Arne Kirsebom

ST. KARL LWANGA (Ugandas martyrt)

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Tema

TEMA: Det femte bud, men også litt om advent og jul

Undertema: Helgener, jul

MÅL:

- Å oppsummere litt rundt advent og jul
- Å sammenligne «julehelgenene» St. Nikolas med martyren St. Karl Lwanga
- Å forstå at det femte bud også gjelder abort

DU TRENGER:

- Advents- og julequiz (R)
- Bibel og [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- Presentasjon (R): Historien om den Hellige Nikolas vs. historien om St. Karl Lwanga
- Presentasjon av det femte bud (R) m/ YOUCAT Konfirmant, YOUCAT Katekismen + oppgaveark til presentasjonen (R)
- Film/dokumentar om abort (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføringen:

- 1 – En quiz om advent og jul
- 2 – Juleevangeliet (Lukas 2,1–21)
- 3 – Nye helgengrupper
- 4 – Presentasjon av to helgener + oppgaveark
- 5 – Presentasjon: Det femte bud gjelder også abort
- 6 – Avsluttende bønn

1 – Quiz

På nettsiden finner du forslag til quiz.

Før dere gjennomfører quizen kan det kanskje være en lur idé å ta en liten brain-storming om advent og jul. Gjør det gjerne i grupper. Kanskje kan det være litt konkurransepreget: Hvilken gruppe kommer på flest ting som har med advent og jul å gjøre (kristne/katolske ting og tradisjoner).

Det er fint med noen småpremier og trøstepremier enten for brain-stormingen, quizen eller begge dele 😊

2 – Lukasevangeliet: Jesu fødsel

Selv om dere – eller enkelte av konfirmantene – kan ha lest det før, er det alltid fint å lese juleevangeliet for å markere jula. Denne samlingen med konfirmantene er mest sannsynlig en stund før jul, en eller annen gang i løpet av adventstiden. Da er det samtidig like viktig å minne dem på at man ikke skal ta jula på forskudd, men at den eneste grunnen til at dere leser juleevangeliet nå, er fordi dere mest sannsynlig ikke samles midt i juletiden/juleferien. Så, dette er for å forberede dere til jula.

Kanskje kan noen av konfirmantene lese høyt denne gangen, eller du gjør det selv.

I ressursene finner du/dere refleksjonsspørsmål (R) dere gjerne må bruke etter at dere har gjennomgått bibelteksten.

3 – Nye helgengrupper?

Kanskje kan det være fint å velge nye helgengrupper før jul? Det passer bra i forbindelse med presentasjonen av St. Nikolas og St. Karl Lwanga i neste punkt.

De nye gruppene får som vanlig en ny helgen (et helgennavn), men da er det lurt å ikke bruke de to helgenene du nå (i punkt 2) skal presentere.

En liten konkurranse: Be dem huske navnet på sin helgen. Følger dere opplegget til punkt og prikke her, så foreslås det først i januar (Samling 13, Økt 2, punkt 3) at de nye helgengruppene presentere sine helgener.

De som fremdeles husker sin nye gruppes (nye) helgen i januar, får en premie 😊

4 – To helgener

Denne presentasjonen av de to helgenene St. Nikolas av Myra og St. Karl Lwanga, er med på å lage en naturlig overgang mellom tema advent/jul og det femte bud.

St. Nikolas er en helgen vi forbinder med juletiden, mens St. Karl ble drept – han ble en martyr sammen med 21 andre – i Uganda på slutten av 1800-tallet.

Det følger et oppgaveark (R) med til presentasjonen.

5 – Det femte bud gjelder også abort

Nå heter ikke presentasjonen (R) akkurat det. Presentasjonen heter kun «Det femte bud». I dag er likevel abort et kontroversielt tema, og mange (også mange kristne og mange katolikker) synes det er både ille og feil at det femte bud skulle ha noen som helst med abort å gjøre. Dette er fordi mange mener abort ikke har noe som helst med drap å gjøre, men med en kvinnes rett til å bestemme over egen kropp.

Først tar vi tak i det femte bud generelt. Her trekkes både YUUCAT Konfirmant, YUUCAT Katekismen og Bibelen inn. Så stilles følgende spørsmål til konfirmantene:

- Har det femte bud noe med abort å gjøre?

De får tid til å tenke høyt rundt dette.

Her definere vi først det helt praktiske rundt abort, deretter kommer vi inn på det etiske og det den katolske kirke sier om dette; at det virkelig er å avslutte et grynende menneskeliv og er en alvorlig synd.

Avslutt gjerne økta med å se mini-dokumentaren fra [Bli Lys!](#) «Istedenfor abort».

6 – Avsluttende bønn

I YUUCAT Ungdomsbønneboka finnes to bønner (én vi har foreslått tidligere) som kan passe. På side 130 finner dere bønnen «Fredens budbærere», og på side 132 «Mot én av de minste».

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Det sjette bud

MÅL:

- Å forstå verdien og viktigheten av ekteskapet i vårt materialistiske bruk-og-kast-samfunn
- Å forstå at du bryter budet om du lar deg selv fantasere seksuelt om noen som er gift (eller om du selv er gift)

DU TRENGER:

- Minifilmen om «Budene» med refleksjonsoppgaver (R)
- Nye helgengrupper og evt. nye helgenpresentasjoner
- En presentasjon av det sjette bud (R), inkl. YOUCAT Katekismen
- Rollespillet «Krangelen» (R)
- Tilgang på ressurser fra Økt 2, Samling 6 (februar 8. kl.).
- Ekstra: ressurser til diskusjon (R) og/eller en presentasjon av de nye helgengruppene.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Minifilmen «Budene» og refleksjonsspørsmål
- 2 – En presentasjon av det sjette bud
- 3 – Et rollespill: Krangelen (R)
- 4 – Litt mer om ekteskapet
- 5 – Diskusjon om ekteskapet (ekstra) og evt. nye helgenpresentasjoner av gruppene (eller se på slutten av Økt 3)

1 – «Budene»

I minifilmen «Budene» møter vi noen ungdommer som deler sine tanker først og fremst om budene generelt, men så spesielt om det femte, og til slutt om det sjette bud.

Både det femte og det sjette bud kan være svært såre temaer å ta tak i for konfirmentene, da de f.eks. kan ha en mor, bestemor, eldre søster eller venn som har hatt en abort. Enda vanskeligere er det når det gjelder det sjette bud. Det kan være at rundt halvparten av konfirmentene dine har skilte foreldre. Dette er ikke nødvendigvis fordi de har brutt det sjette bud, men det *kan* også være at dette er tilfelle. Det kan derfor være lurt å si noe slikt som dere (du og konfirmentene dine) – selv om dere snakker om både ekteskapets sakrament og nå det sjette bud – aldri skal vurdere eller dømme andre i forbindelse med dette. Det viktigste er at man passer på seg selv; at man lever så godt man får det til etter de regler og retningslinjer Gud har gitt oss.

VIKTIG: Når ungdommene i mini-filmen snakker om abort, er de tydelig på at abort ikke er et barns eller en ungdom sin feil. Når de snakker om det sjette bud, legges det også vekt på at man ikke skal dømme andre, men la det være en sak mellom Gud og de/den det gjelder.

I ressursene finner du refleksjonsspørsmål (R) som kan være fine å bruke etter dere har sett filmen.

2 – Det sjette bud

Det er lurt å gi konfirmentene en kort med grundig gjennomgang av hva både Bibelen og den Katolske kirke (YOUCAT Katekismen) sier om det sjette bud. I presentasjonen på nettsiden (R) kommer du inn på begge deler. Det kan være fint for konfirmentene å ha begge bøker tilgjengelig slik at de selv kan slå opp/finne frem til det dere gjennomgår.

3 – Rollespill

På nettsiden finner du et rollespill om en krangel mellom to som elsker hverandre (kanskje er gift) der den ene beskylder den andre for å være utro (R). Bruk dette gjerne. Rollespillet har en fin avslutning/løsning.

4 – Om ekteskapet (repetisjon)

I Økt 2, Samling 7 (mars, 8. kl.) ligger det mye materiell om ekteskapets sakrament. Kanskje er det ting her du/dere vil se på igjen som minifilmen «Du er verd det», eller intervjuet «Snorre og Kristine». Kan det være lurt å snakke litt mer om ekteskapets sakrament og/eller om kroppens teologi? Kanskje rakk dere ikke å gjennomgå/se på så mye av det som lå her i fjor? Vel, da har dere sjansen nå.

5 –Diskusjon (ekstra)

Lag en fiktiv diskusjon der du enten deler hele konfirmantgruppa i to grupper, og hver gruppe skal enten være for eller mot det sjette bud, eller du kan formulere diskusjonstema som du selv ønsker, så lenge det passer inn under det sjette bud. På nettsiden finner du forslag til hvordan man kan organisere en slik diskusjon.

Det går også an å sette to og to helgengrupper opp mot hverandre (i diskusjon).

VIKTIG (står også i ressursene): Du må hjelpe konfirmantene å **naturlig komme til en avslutning/konklusjon som passer inn i den katolske lære** slik at du unngår å avslutte med at de som er «imot det sjette bud» vinner. Se forslag i ressursene (R).

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Det femte og sjette bud

MÅL:

- Å engasjere seg mer i hva disse budene betyr via rollespille/å lage film

DU TRENGER:

- Videoutstyr (det holder med å kunne ta opp på mobilen)
- Evt. kostymer, skrivesaker, og annet dere ser dere måtte trenge

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Konfirmantene lager sin egen minifilm*

2 – Vi deler/ser minifilmene

*Har dere ikke mulighet til å filme, kan dette også være et drama som dere fremfører for hverandre.

1 – Lag din egen film

Hvis du nå føler du har fått valgt gode helgengrupper denne gangen, kan du gjerne la helgengruppene jobbe sammen om denne oppgaven.

Målet er at de nå selv skal lage en minifilm. Her skal de late som de intervjuer ungdommer uttrykker både sin frustrasjon, men også sin forståelse for både det femte og den sjette bud.

På nettsiden ligger det forslag/mal konfirmantene kan bruke (eller du kan gjennomgå med dem) om hvordan man planlegger og gjennomfører dette. En av oppgavene blir å lage et manus, slik at de vet hva de skal si (og det blir ordentlig og ikke tull) når de filmer.

Står de helt fast, de greier ikke (av forskjellige årsaker) å lage et manus, så bruk gjerne et av manusforslagene fra nettsiden. De kan også ta et av disse og skrive det om.

Når de filmer må de være litt adskilt fra hverandre så de ikke forstyrrer hverandre.

Dere kan trenge god tid til dette.

2 – Presentasjon av filmene

Til slutt, eller neste gang dere samles, viser dere videoene til hverandre. Hvis det ikke ble videoer, men skuespill, kan de fremføre disse.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Det doble kjærlighetsbudet, Adventsaksjonen, juleverksted og menighetens ungdomsgruppe

MÅL:

- Å repetere det doble kjærlighetsbudet
- Hva er adventsaksjonen: Å gjøre noe for andre (nestekjærlighet)
- Å integrere konfirmentene i ungdomslaget
- Å delta i adventsaksjonen og mulig juleverksted (forberedelse til aksjonen)

DU TRENGER:

- Å kontakte lederne for ungdomslaget, evt. NUK, og å planlegge med disse/denne
- Presentasjon av det doble kjærlighetsbudet, Adventsaksjonen, men også av NUK og ungdomslaget i menigheten (R)
- Film (The Bibel Project/Bibelselskapet): om Matteus (R), Del 1
- Utstyr/ting du som konfirmantleder kan bidra inn i Adventsaksjonen med

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En presentasjon/repetisjon: Det doble kjærlighetsbudet
 - 2 – En presentasjon av Adventsaksjonen, evt. ungdomslaget og NUK
 - 3 – Å legge en plan for konfirmentenes deltakelse i Adventsaksjonen
-

1 – Hva er det doble kjærlighetsbudet?

Hvis dere ikke har snakket om den nye og den gamle pakt ennå, så kan det være lurt å gjøre det. I ressursene til forrige samling finner du litt informasjon om dette (R).

Det kan også være en idé å se første del 1 (av 2) om Matteusevangeliet. Her sammenlignes Jesus og Moses. Du finner lenke til filmen i Økt 5 og i ressursene (R).

Jesus lærte oss:

«Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. [...] Du skal elske din neste som deg selv. ...» Matt 22,37–40

Hvis du alltid tar hensyn til dette budet, vil du uten problemer etterleve alle de 10 budene.

Så, hvorfor snakke om det doble kjærlighetsbudet nå? Vel, i adventstiden venter vi på Jesus, vår frelser, som ga oss dette budet. Da hovedtemaet i denne økta handler å hjelpe andre i Guds navn* – med andre ord være en god neste – passer budet godt inn når det handler om å vise nestekjærlighet, slik vi gjør i Adventsaksjonen.

* Adventsaksjonens blir drevet av den katolske organisasjonen Caritas. Derfor kan vi si at å delta her er direkte linket opp mot det doble kjærlighetsbudet: vi både elsker vår Herre og vår neste ved å delta i denne innsamlingsaksjonen.

I ressursene finner du refleksjonsspørsmål til det doble kjærlighetsbudet. I januar (Samling 13) kommer vi for øvrig tilbake til de fire siste budene.

2 – Ungdomslaget, NUK og Adventsaksjonen

Det finnes en presentasjon av alt dette i ressursene (R), men det beste er kanskje om du får noen fra ungdomslaget (hvis dere har ungdomslag) eller fra NUK til å komme å fortelle om alt dette.

Hvis dere ikke har ungdomslag, kan det være en idé å samarbeide med NUK om å starte et. I ressursene finner du kontakter og informasjon om dette (R).

Men, først og fremst er det Adventsaksjonen akkurat nå. Hvis ungdomslaget finnes og de pleier å ha (og skal ha dette året) Adventsaksjonen, kan dine konfirmanter nå bli en del av det ungdomslaget har planlagt. Her er det lurt å være tidlig ute. Det kan godt tenkes ungdomslaget gjerne vil ha din hjelp (som kateket) til å arrangere ting som juleverksted (for å lage ting til aksjonen) og den del andre praktiske ting.

Noen ungdomslag har hatt overnattingshelger i forbindelse med Adventsaksjonen, der det både informeres om aksjonen, og man lager ting som skal selges. Skal dette skje, kan alle konfirmantene delta på en gang (mest sannsynlig). Til selve salget og innsamlingen av penger, kan det være konfirmantene må deles inn i grupper (se neste punkt).

Selv om det er meningen at ungdomslaget skal drifte og være ansvarlige for Adventsaksjonen selv, kan de ha god bruk for voksenstøtte. Trenger de din (voksen-) hjelp, og du trenger ideer, så se gjerne forslagene på nettsiden til både ting man kan lage og selge, og ideer til hvordan man kan gjennomføre aksjonen. Det kan godt hende du får en svært positiv respons hvis du tilbyr deg å hjelpe til med adventsaksjonen. Men har de allerede lagt en plan, er det lurt at du ber om at dine konfirmanter kan få være med og bidra, noe det ville være rart om ungdomslaget sa nei til.

Konfirmantene er kanskje ikke utgangspunktet så happy for at de skal gjøre nok en ting (i tillegg til å komme på konfirmantundervisning og til messer), derfor vil det være viktig de ikke blir bedt om å kutte ut en annen aktivitet (som de har svært lyst til) på grunn av Adventsaksjonen. Det anbefales at alle slike ekstraopplegg – helst med datoer og tider – blir opplyst om på begynnelsen av året. Du – og ungdomslaget – må kanskje derfor planlegge adventsaksjonen på våren eller sommeren før konfirmantåret begynner (dere har på dette tidspunkt ikke fått temaet for aksjonen fra Caritas/NUK før NUK har hatt sitt landsmøte i september, men det går an å planlegge en del praktiske ting likevel).

3 – Gjennomføringen av /deltakelsen i Adventsaksjonen.

Når aksjonen skal settes ut i verk, betyr ikke det at du, bare fordi du er konfirmantkateket, skal være med på absolutt alt. Da er det lurt at du har noen (andre) som kanskje kan bekrefte at konfirmantene har vært til stede og deltatt. Disse andre kan være konfirmantenes foresatte. Det kan også være at ungdomslaget har en eller flere voksenkontakter (R)* (kanskje i regi av menighetsrådet).

*Hvis ungdomsgruppa ikke har en voksenkontakt anbefales det sterkt å oppfordre til at de får dette.

Når det skal selges ting, penger skal samles inn, det skal være loddtrekning, osv. kan det være at en del av dette skjer over flere helger i adventstiden, og dermed kan det hende ikke alle konfirmantene skal delta på alt hver gang. Igjen: datoer og tider for når det er ønskelig (eller forventet) at konfirmantene deltar MÅ på plass tidlig!

Kanskje er det lurt å gjøre seg noen notater underveis i dette opplegget slik at du ser hva som fungerte og ikke fungerte. Da blir det lettere å delta neste gang.

Lykke til med Adventsaksjonen!

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 4: «Hvem er Jesus» (395) [Sycamore Episode 4 – Hvem er Jesus? - YouTube](#)

Episode 10: «Hva er kjærlighet» (395) [Sycamore Episode 10 – Hva er kjærlighet? - YouTube](#)

Episode 13: «Kirkens fellesskap» [Sycamore Episode 13 – Kirkens fellesskap - YouTube](#)

Episode 18: «Menneskets verdighet og retten til liv» (395) [Sycamore Episode 18 – Menneskets verdighet og retten til liv - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 7: De 10 bud (395) [7 - De 10 bud - YouTube](#)

Film 8: Livsvern og seksualitet (395) [8 - Livsvern og seksualitet - YouTube](#)

Film 12 : I stedet for abort (395) [I stedet for abort - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Matteus-filmen: [Bibelselskapet](#) | [Nettbibelen](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 13

Januar 9. klasse

Tema: Hvordan forstå de fire siste budene

Kjære kateketer.

De fire siste av De ti bud, budene fra sju til ti, handler spesielt om upassende og ulovlige indre tanker som vi kan ha om andre mennesker, og om eiendom som ikke rettmessig tilhører oss, og om det fysiske begjær som truer vårt forhold til Gud og til vår neste.

Disse budene dreier seg om tydelige handlinger som det å stjele og utøve urett og være urettferdig, slik som å betale lønninger som er urimelige eller å utnytte menneskers svakheter for å tjene egne penger. Det dreier seg også om indre holdninger, slik som grådighet, urettmessig begjær etter andres eiendom, om misunnelse som fører til tyveri, og om urettferdige handlinger som består i å lyve og å bedra andre mennesker, i den hensikt å skulle tilfredsstille sine egne individuelle ønsker og sin egen lykke.

For å holde disse fire budene må vi tilegne oss dyder som måtehold når det gjelder å eie ting og ha eiendom, rettferdighet i den måten vi behandler andre mennesker på, respekt for deres menneskelige verdighet, og solidaritet med alle mennesker. Gud, som er vår Skaper, befaler oss å vise kjærlighet til andre mennesker og til å respektere dem ved å ikke stjele det som tilhører dem. Disse budene oppfordrer deg og meg til å ikke bedra andre mennesker eller å lyve, eller å trakte etter det som ikke rettelig er vårt.

La oss lære av Bergprekenen (Matt 5,1–12), der Jesus forkynner de åtte saligprisningene som steg på veien til ekte lykke. Det første steget på veien mot et meningsfullt liv og mot å leve et godt og moralsk kristenliv, begynner med at vi på en sunn måte befrir oss fra de materielle ting og praktiserer åndens fattigdom og hjertets sjenerøsitet.

Når vi i livet følger og praktiserer saligprisningene, blir vi frigjort fra å være slaver under penger, materiell eiendom og urent, kjødelig begjær. Saligprisningene setter oss i stand til å prioritere kjærligheten for de fattige og til å vitne om sannhet, rettferdighet og fred i verden. De hjelper oss også til å leve et liv i enkelhet, som befrir oss fra kjøpepress og forbruk, slik at vi kan ta vare på Guds skaperverk.

For at vi skal kunne leve og praktisere saligprisningene, må vi granske våre indre motiver, våre gjerninger og de holdninger vi har til andre mennesker, slik at hva vi enn gjør eller ønsker oss i livet, så vil vi alltid søke å gjøre Guds hellige vilje. Dette vil hjelpe oss til å disiplinere vårt kroppslige begjær, våre følelser og vår fantasi.

p. Paul Opata

HELLIGE KATERI TEKAWITHA

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Teori

TEMA: Jesus, Bergprekenen, Bibelen og de fire siste budene

MÅL:

- Å lære om hva Jesus sa og gjorde
- Å lære om Bergprekenen og hva Jesus ville med den.
- Å teste ut hva konfirmentene nå kan om Bibelen

DU TRENGER:

- [Bibelselskapet | Tidslinjen](#)
- [Bibler/Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- Minifilmen «Jesu lignelser og vår tid»
- Presentasjon om Bergprekenen (R) fra nettsiden, og evt. Matteus-filmen del 1 (R)
- Presentasjon av de fire siste budene (R) med problemløsningsoppgaver (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Intro: Jesu liv, hans lære og lignelsene: Hva ville han fortelle oss?
- 2 – Gruppearbeid: Lignelser
- 3 – Presentasjon: Bergprekenen (og evt. Matteus-filmen, Del 1)
- 4 – Presentasjon og problemløsningsoppgave: De fire siste budene
- 5 – Avsluttende bønn

1 – Hva ville Jesus lære og fortelle oss?

Ta en titt på Bibeltidslinjen eller bruk oversikten med de samme historiene i fokus fra ressursene (R), for å friske opp det konfirmentene nå kan om Jesus og hans liv.

Still følgende spørsmål (R):

- Jesus gikk rundt og gjorde under og han traff mange forskjellige mennesker. Svært ofte fortalte han historier som ikke nødvendigvis var sanne. Disse historiene var svært viktige. Vet dere hva slags historier det er snakk om; hva vi kaller disse? Har dere noen eksempler?

Det er snakk om lignelser, naturligvis, men se om konfirmentene selv kan komme frem til dette begrepet. Her er det viktig å ikke snakke om hva Jesus ville fortelle gjennom disse lignelsene, men kun få begrepet 'lignelser' på plass, og se om de har lært noen av disse lignelsene.

Hvis du har en svært frampå og ivrige konfirmentgjeng, så ta dette i plenum og la dem komme med forslag. Eller, du kan la dem sitte i grupper og diskutere litt. Ikke bruk hjelpemidler her.

Forslagene de kommer med kan det være lurt å få skrevet opp på en skjerm eller tavle, slik at alle fokuserer på det samme.

Se minifilmen «Jesu lignelser og vår tid» før dere går videre.

2 – Hva betyr lignelsene? Hva ville Jesus med disse?

I introdelen av presentasjonen (R) står det litt om hva en lignelse er, og det er et par eksempler. Lignelser er, som du ser, også temaet i minifilmen til denne samlingen.

Nå kan hver gruppe få tildelt en lignelse hver. De trenger da bibler. Først bør de lese lignelsen sammen; helst høyt (en leser eller de deler på å lese). Det er nok lurt at gruppene sitter med ganske god avstand så de ikke blir forstyrret av hverandre.

Spørsmålene de skal svare på/gjøre er følgende (R):

- Lag en kort oppsummering (på 4–6 linjer) av lignelsen slik at dere kan gjenfortelle den for de andre gruppene.
- Hvem er det Jesus snakker til her (de må finne konteksten)?
- Hva er det Jesus vil fortelle, eller lære bort, med denne lignelsen?
- Passer det Jesus ville lære bort i vår tid; for deg og meg?

Kanskje vil konfirmentene trenge 10–15 minutter (eller mer) til dette gruppearbeidet. Dette med tid må du alltid se an. Gå rundt og hjelp med det de ikke greier å finne ut på egenhånd.

Del i plenum. Ros alle for riktige svar eller gode forsøk, med mindre det ble helt useriøse forsøk på å formidle innholdet.

Repeter/gjennomgå kjapt det de har kommet frem til. Du finner en gjennomgang av disse lignelsene med svar på spørsmålene ovenfor i ressursene (R).

3– Bergprekenen

Begynn gjerne med å finne Bergprekenen på Bibeltidslinjen. Der heter den «Jesus forkynner». Klikker du nederst i teksten under bildene (under «Les mer», ser du den delen som inkluderer Saligprisningene.

I denne talen, eller prekenen på et fjell ved Genesaretsjøen, gir Jesus retningslinjer for hvordan man kan leve slik Gud vil. Presentasjonen som følger denne samlingen/økta, tar for seg innholdet i Bergprekenen og gir en kontekst/sammenheng med andre hendelser rundt samme tid i Jesu liv (R).

Fikk dere ikke sett Matteus-filmen i forrige samling (Økt 4, Samling 12), kan det kanskje være en idé å gjøre det nå. Her får man oversikt og sammenheng i de forskjellige hendelsene i Jesu liv.

4– De fire siste bud – En fin gruppearbeidsoppgave

Mye av det Jesus lærte bort i Bergprekenen peker direkte tilbake på budene. Foreløpig har denne veilederen tatt for seg de seks første og sett på det doble kjærlighetsbudet. Her kommer en gjennomgang av de fire siste, bud 7–10.

Bruk gjerne presentasjonen (R) for å gjennomgå dette, eller lag din egen. Det finnes et oppgaveark med problemløsninger (R) til presentasjonen. Nei da, 😊 det er ikke matematiske problemløsninger det er snakk om, men forskjellige scenarier der konfirmentene skal prøve å finne ut hvilke bud som blir brutt, og samtidig snakke om hvilke andre valg menneskene i historiene (scenariene) kunne ha foretatt seg.

5 – Avsluttende bønn

Be Fader Vår sammen.

Økt 2 – Teori

TEMA: Kirken og de fire siste bud

MÅL:

- Å sette seg inn i det katekismen sier om de fire siste bud
- Å snakke om hvordan

DU TRENGER:

- Quiz om Bibelen og budene (R)
- YOUCAT Konfirmant og YOUCAT Katekismen og ressurser/oppgaver til dette (R)
- Helgenoppgaver (R)
- En prest

GJENNOMGANG

En kjapp oversikt av gjennomgangen:

- 1 – En quiz om Bibelen og budene
- 2 – En gjennomgang/presentasjon av YOUCAT (Konfirmantboka og Katekismen)
- 3 – Helgenoppgaver (til nye grupper)
- 4 – Helgennavn: info (sammen med en prest)

1 – Quiz

Så langt har konfirmantene lært ganske mye om Bibelen, og nå har de vært innom alle budene. På nettsiden ligger forslag til en quiz (R) bruk den gjerne, lag Kahoot eller en egen variant av en slik quiz.

Husk at det aller beste som regel er at de går sammen to og to når det er quiz. Har du latt dem gå sammen to og to tidligere? Har du da bestemt hvem som skal jobbe sammen med hvem? Hvis du ikke har gjort det, har du kanskje lagt merke til at det ofte er de samme som setter seg sammen, mens noen sliter med å finne en partner. Dette er det lurt å unngå. Du begynner å kjenne konfirmantene godt nå, og kan kanskje finne ut av hvem som burde jobbe sammen, og kanskje hvem som ikke burde det. Noen trenger også din hjelp til å finne en å jobbe sammen med, da de fremdeles ikke er så trygge på de andre.

Husk også småpremier 😊

2 – Å være Kristi legeme – Å forstå budene som noe personlig

I kap. 9 i YOUCAT Konfirmant, punkt 9.3 (side 81 og 82), står det en forklaring på dette med at vi er Kristi legeme. På side 82 er det en liste på fire punkter som sier ganske mye om hvordan vi skal leve som mennesker. Vi lever med andre ord ikke bare for oss selv, men også for andre. Tenker alle slik – at vi alle er en viktig del i noe større som ikke fungerer så godt uten at vi bidrar – ville vi hatt en fantastisk verden uten hat, ondskap, misunnelse og alt det djevelen ønsker skal ødelegge vårt forhold til Gud.

Presentasjonen som tilhører denne Økta (R), tar for seg de fire siste budene og det katekismen (YOUCAT) sier om dette. Det er en fordel at konfirmantene selv har YOUCAT Katekismen, slik at de nå jobber med å kunne finne frem til det de må lure på av katolsk lære.

3 – Helgengrupper og helgenoppgaver

Før jul ble det foreslått å lage nye helgengrupper, men det var ikke lagt opp til en presentasjon av gruppenes nye helgener.

VIKTIG: Lovet du (slik det ble foreslått) en premie til de (gruppene) som fremdeles husker navnet på den nye helgenen deres nye gruppe fikk? Da bør du dele ut noen slike (små-) premier nå.

Har du *ikke* valg nye helgengrupper ennå, så gjør det gjerne nå.

For å få en fin overgang mellom dette med budene og helgener, kan du gjerne snakke om følgende:

Helgenene var mennesker, slik som du og jeg. Likevel var de spesielt opptatt av å etterleve Guds bud. Når vi leser om dem, ser vi ofte klart og tydelig hvordan det doble kjærlighetsbudet hadde stor plass i disse menneskenes liv.

Når konfirmantene presenter sine «nye» helgener denne gangen kan dere gjerne prøve å forklare hvordan denne personen (helgenen) etterlevde det doble kjærlighetsbudet. Dette er inkludert i oppgaven (R) denne gangen.

Husk at helgenoppgaven og liste med forslag til helgener finnes i ressursene (R).

4 – Helgennavn

Til gjennomgangen av dette punktet kan det kanskje være lurt å ha med en prest. Litt lengre ned ser du hvorfor.

Nå er det bare noen måneder igjen til konfirmasjonen. Kanskje har noen av konfirmantene bestemt seg for et helgennavn de vil ta, andre har valgt å ikke gjøre det, noen fikk et helgennavn i dåpen og er fornøyd med dette, mens andre igjen er usikre på dette. Disse (sistnevnte) ønsker kanskje et helgennavn, men vet bare ikke hvilken helgen de ønsker navnet fra.

I plenum kan det være lurt å ta en runde med alle konfirmantene nå for å høre hvem som har valgt seg et navn, og spørre om de vil forklare hvorfor de har valgt seg dette navnet/denne helgenen. Ikke vær overrasket om noen av dem sier de synes navnet var fint, eller det klenger/høres fint ut sammen med navnet de har fra før. Ikke refs dem for å være litt overfladiske her, men kanskje heller si noe positivt om navnet til den helgenen de har valgt (repetér litt hva denne gjorde mens hun/han levde og hvorfor han/hun ble helgenåret).

Her er det ikke sikkert du har så mye kunnskap at du bare kan hoste opp informasjon på løpende bånd om den ene helgenen etter den andre. **Derfor kan det være lurt at du får med deg menighetspresten** (med mindre det er deg, da 😊), **eller en annen prest som har anledning til å være med.** Han har nok ganske mye kunnskap om forskjellige helgener.

Det kan være lurt å ha tilgang på nettressursene våre om helgener (R) og ellers andre nettsider/digitale kilder, evt. hefter eller bøker om helgener for lett å kunne finne informasjon skulle dere mangle det underveis i samtalen.

De konfirmantene som ønsker helgennavn trenger kanskje ikke å bestemme seg akkurat der og da, men kanskje sett en frist slik at dere får inn helgennavnene i god tid før selve konfirmasjonsdagen.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Å gjøre noe for andre (og for hverandre)

MÅL:

- Å delta i katekesen (for barna) som assistenter/kateketer
- Å planlegge Økt 4

DU TRENGER:

- Se i ressursene for forslag til hva du kunne måtte trenge (R).

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt over gjennomføringen:

- 1 – Å planlegge og gjennomføre undervisning i katekesen
- 2 – Å planlegge Økt 4 til denne samlingen

Før du går løs på oppgavene her, kan det være greit å vite at dere ikke må gjennomføre både punkt 1 og punkt 2. Men, kanskje ønsker du/dere det, og det er det naturligvis ingenting i veien for. Det går også an å fordele oppgaver. Kanskje noen konfirmanter ønsker å delta en (eller flere) gang(er) i katekesen, mens andre vil forberede en Økt 4 (som alle senere deltar på).

Til punkt 1

Nå har konfirmentene mottatt svært mye undervisning i disse 1,5 årene de har forberedt seg til konfirmasjonen. Mange av dem har også deltatt alle eller noen/mange av årene i barnekatekesen, og vet en del om dette.

Planlegg et katekeseopplegg i samarbeid med en eller flere av kateketene. Hvordan dette opplegge blir, avhenger selvfølgelig av konfirmentenes personlighet og engasjement. Hvis dette er noe de gjør fordi de må, så ikke push dem så mye. Det kan også hende de er litt sjenerte av seg.

I begge disse tilfelle: La dem delta i planleggingen av katekesen, men ikke forvent at de skal komme med så mange ideer eller ta så mye initiativ. Pass heller på å inkludere dem så godt du kan. Gi dem mye positiv feed-back for deres deltakelse.

Så er det noen konfirmanter som kanskje har en mengde ideer og er svært engasjerte, og da kan de kanskje til og med være med og undervise/lede deler av eller hele (en hel) katekeseøkta.

Se videre i ressursene for hvordan man kan planlegge/gjennomføre dette opplegget (R).

Til punkt 2

Som regel er det du som kateket som kommer med opplegg og leker til det sosiale i konfirmantkatekesen, det vi kaller Økt 4. Kanskje har du brukt forslagene i veilederen her, eller du har hatt mange ideer selv.

Etter hvert som konfirmantene har vært igjennom mange slike leker og andre opplegg som både har til hensikt å styrke miljøet innad i konfirmantgjengen, og som ønsker å gi konfirmantene et lystbetont forhold til sin menighet og til kirken med både stor og liten 'k', kan det være artig for konfirmantene å selv skulle planlegge en slikt sosial sammenkomst.

Kanskje ønsker de/dere å invitere noen til dette, kanskje skal det lages mat, kanskje vil de repetere noen av lekene dere har hatt hittil eller gjennomføre nye leker, kanskje vil de lage quiz eller ha andre konkurranser, m.m.

I ressursene finner du/dere flere ideer til dette punktet (R).

Økt 4 – Sosialt

Denne økta er konfirmantstyrt denne gangen. Se Økt 3.

Det eneste dere nå må avgjøre er når Økt 4 skal gjennomføres.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 4: Hvem er Jesus? (395) [Sycamore Episode 4 – Hvem er Jesus? - YouTube](#)

Episode 5: Den Hellige Ånd og Kirken (395) [Sycamore Episode 5 – Den Hellige Ånd og kirken - YouTube](#)

Episode 9: Å finne sann frihet (395) [Sycamore Episode 9 – Å finne sann frihet - YouTube](#)

Episode 11: Verdens lys (395) [Sycamore Episode 11 – Verdens lys - YouTube](#)

Episode 12: Skapelsen, syndefallet og frelse (395) [Sycamore Episode 12 – Skapelsen, syndefallet og frelse - YouTube](#)

Episode 13: Kirkens fellesskap (395) [Sycamore Episode 13 – Kirkens fellesskap - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 7: De 10 bud (395) [7 - De 10 bud - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Matteus-filmen: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 14

Februar – 9. trinn

Tema: Eukaristien og messen

Ungdom er verdensmestere i å gjennomskue om det du sier er «ekte» eller bare noe du har lest eller hørt av andre. Spesielt når vi skal snakke om det mest «ekte» på denne siden av himmelen, bør vi være bevisst på denne sterke lengselen etter det autentiske. Hva med å bruke det som et pedagogisk verktøy? Når du skal overbevise konfirman- tene om hvorfor det er viktig å gå i messen, kommer du ikke så langt med å bare lese hva katekismen sier. De bør i tillegg oppleve at dette er noe du selv kjenner på kroppen.

Om du har blitt litt lunken i din egen messedeltakelse, er dette en invitasjon til å få opp temperaturen litt. Ikke bare gå i høymessen, men legg inn noen ekstra hverdagsmesser også før du skal undervise dette kapittelet. Reflekter over hva det er som gjør at selv en lavmælt messe er en deltakelse i noe storartet, ja faktisk den viktigste hendelsen i verdenshistorien! Hvordan kan liturgien transportere deg fra kirkebenken til Golgata, og sprengre grensene mellom himmel og jord, tid og evighet? Hvis du er i en menighet med et variert messetilbud, bør du også prøve delta på messer i andre språk eller litt annen «stil» enn du pleier. Utforsk hvordan Kristus evner å samle folk fra alle kulturer og samfunnslag, og gjennom messen gi livskraft og håp til hver enkelt. Og gjør messen til noe personlig: tenk deg om hvorfor du trenger Gud i livet ditt her og nå, og la messen være stedet du møter ham med alt du er, og la ham fylle deg med det du trenger for å fortsette å leve i glede og frihet. Jeg håper det vil sette fyr på hjertet ditt, slik at du brenner skikkelig for verdens største gave!

Foruten grunnleggende kunnskap om messens gang og hva man skal svare, er det viktigste du kan lære ungdomme- ne å gjenkjenne Jesu nærvær i de ulike delene. Bruk gjerne kirkerommet aktivt i katekesen og forklar hva og hvorfor vi gjør de forskjellige tingene. Eller spørs presten om dere kan låne noe liturgisk utstyr til klasserommet.

Vær oppmerksom på at kirkefremmede trenger å få selv de enkleste tingene gjentatt. Ved å gjøre ungdommene fortrolig med messen, gir du de mestringsfølelse og evne til å åpne seg for mysteriene. Først og fremst håper jeg de sitter igjen med at messen ikke bare er noe de «burde», men noe å elske og noe å glede seg til. For messen er himmel på jord!

p. Josef Ottesen

SALIGE CARLO ACUTIS

Les om [denne helgenen på katolsk.no](http://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Nattverden og påskemåltidet

MÅL:

- Å forstå hensikten med messen
- Å forstå hvorfor den er viktig for akkurat meg.

DU TRENGER:

- Gjennomgang/presentasjon av tema (R)
- YOUCAT Konfirmant, kap. 10
- YOUCAT Katekismen
- Linker til humoristiske bilder av Det Siste Måltid (R)
- YOUCAT Ungdomsbønneboka + Hva er humor? (R)
- Bibler/ [Bibelselskapet](#) | [Nettbibelen](#)
- Skrivesaker
- Oppgavearket «Finn fem feil» (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En gjennomgang/presentasjon (R) av kap. 10 i YOUCAT Konfirmant
 - 2 – YOUCAT Ungdomsbønneboken: «Herre, skjenk meg humor»
 - 3 – Grupper: Sammenligning av bibeltekster og oppgavearket «Finn fem feil»
-

1 – YOUCAT Konfirmant kap. 10: Eukaristi – om Guds raushet

Hvis du ser i oversikten over forslag til hva konfirmantene kan gjøre for å forberede seg fra gang til gang, så foreslås det at konfirmantene faktisk IKKE leser kap. 10 før de kommer til denne samlingen. Grunnen har med sidene 90–94 å gjøre. Dette skal vi se på i neste punkt.

Til punkt 1 her følger en gjennomgang/presentasjon (R) av innholdet i kap. 10. «Finn fem feil» (side 90–94) hoppes over pga. oppgaven i neste punkt. Før dere gjennomgår – ja, helt før du introduserer temaet – kan det være fint å reflektere litt; å aktivisere litt forhåndskunnskap og litt engasjement rundt temaet.

Refleksjonsspørsmål til konfirmantene før dere gjennomgår teamet (aktivisering av forhåndskunnskap):

- *Hvis en av dine venner spør deg «Hvorfor går du til messe?», hva svarer du da?*

Svarene kan nok variere sterkt her. Noen vil være åpne om at de ikke selv velger å gå i kirken. Det er bra, det! Det er bra at de er ærlige om slikt. Da har man en større sjanse til å snakke åpent om ting. Så er det de som ramser opp mye fint, men vær obs på at de kanskje ikke har en så stor investering i det de sier. De vil kanskje bare imponere fordi de har mye bibel- og kirkekunnskap.

La likevel alle snakke fritt. Som vanlig er det lurt å korrigere hvis det blir upassende, men dette betyr likevel ikke at det ikke er tillatt med litt humor.

Før dere går videre, be konfirmantene slå opp kjapt i YOUCAT Konfirmant for å se bildet av det siste måltid øverst på side 92 og 93. Pass på at de ikke leser, men kun ser på bildet. De kan lukke boka igjen etter de har sett bildet, så de ikke begynner å lese om disse fem feilene dere skal se på litt lenger ned i økta.

I ressursene finner du noen bilder av det siste måltid, bilder som er litt annerledes enn det folk er vant med. Vis frem noen av disse. Noen av de er ganske tulle, men humor er lov i kristendommen også, så lenge det ikke er ment å være

gudsbespottende. Nå er likevel nattverden og eukaristien noe av det aller viktigste og helligste i den katolske tro, dermed må du se an om du viser frem de mest tullete bildene. Da kan det være du ikke skal gjøre punkt 2 (nedenfor).

2 – Bønn: «Herre, gi meg humor»

Forhåpentligvis er ikke dette første gangen dere har hatt noe humoristisk i undervisningssammenheng. Og, forhåpentligvis fant du et bilde av det siste måltidet som fikk dem til å le litt 😊 uten at det var for tullete.

Humor er veldig viktig, men – som konfirmantene sikkert har lært opp og ned i mente på skolen – er det stor forskjell på å le av og med. Snakk gjerne litt om det hvis det passer.

Innledning til kap. 10 i Konfirmantboka kan jo også sees på som humoristisk (side 87). Det står litt om dette med humor og religion i presentasjonen (R). Bruk/gjennomgå det hvis du føler det er nyttig.

Så kan dere gjerne hente frem bønnen «Herre, skjenk meg humor» fra YOUCAT Ungdomsbønneboka, side 144 før dere går videre.

3 – «Finn fem feil» i Bibelen – gruppearbeid

Finn frem YOUCAT Konfirmant og les punkt 10.3 (side 90 og 91 i kap. 10). Her står følgende oppgave:

Sammenlign reglene ved påskemåltidet (se YOUCAT Konfirmant side 91) med det evangelistene Lukas og Johannes skriver om samme hendelsen (R).

VIKTIG: Så fort dere/konfirmantene har lest side 90 og 91, be dem legge bort Konfirmantboka (!!!), for på de neste sidene står jo fasiten til oppgaven.

Denne oppgaven kan være litt for utfordrende for konfirmantene å gjøre alene (i grupper eller to og to). Her må du se an «gjengen» din, og kanskje bestemme at dere sammen ser på tekstene (Lukas og Johannes). Da kan du evt. bruke Nettbibelen slik at dere sammen leser teksten på en skjerm, dere finner dem Bibelen, eller du skriver ut disse ut til konfirmantene.

Pass på at de har noe å skrive på/med mens dere leter etter disse «feilene».

Del så i plenum hva konfirmantene har funnet. Til slutt snakker dere om hvorfor dere tror Jesus gjorde det (måltidet; innledet eukaristien) på nettopp denne måten.

Her kan dere enten lese sidene 92–93 i YOUCAT Konfirmant for å få fasiten, eller gjennomgå dette ved bruke av ressursene fra nettsiden (R).

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Jesu disipler og det siste måltid

MÅL:

- Å bli litt bedre kjent med hvem Jesu disipler var
- Å få en litt bedre forståelse av livet på Jesu tid
- Å gjenskape det siste måltid

DU TRENGER:

- Presentasjon/gjennomgang (R) av disiplene og livet på Jesu tid
- Minifilmen «Hva om Jesus kalte meg i dag?»
- Refleksjonsspørsmål til minifilmen
- Evt. teksten fra skjærtorsdag og det siste måltid: Matt 26,17-29
- Ting, kostymer, lenker (til Leonardo da Vinci sitt bilde m.m.) til det siste måltid. Se ressursene for ideer (R), OG lenker til bilder av andre som har gjort akkurat dette (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføringen:

- 1 – Hvem var Jesu disipler: Refleksjon
 - 2 – En presentasjon av disiplene og livet på Jesu tid, m/oppgaveark
 - 3 – Minifilm: «Hva om Jesus kalte meg i dag?»
 - 4 – En iscenesetting av det siste måltid
-

1 – Hvem var Jesu disipler?

Til nå har konfirmantene lært svært mye om Jesus, men hvor mye har dere snakket om disiplene?

Still dem følgende spørsmål (som de gjerne kan diskutere i grupper først):

- *Hvem (navn) var Jesu disipler og hva vet dere om disse?*

Du som kjenner konfirmantene best, vet om det er lurt å kaste seg inn i en plenumsamtale om dette med én gang, eller om de skal få litt tid til å tenke høyt sammen i grupper først. Meningen er ikke å bruke hjelpemidler akkurat nå, men å se hva de kan/husker/har lært (tidligere).

Del i plenum. Her kan det trengs korreksjon, selvfølgelig, skulle de huske (gjette) feil. Men det er viktig å aldri gi dem følelsen av at det er galt å ta feil.

Kanskje bør dere skrive navnene til disiplene opp på en skjerm etter hvert som dere kommer på hva de het. Eller, du kan finne dem i ressursene (R). Det er supert hvis konfirmantene/dere her kommer *litt* inn på kjennetegn (hvem de var som mennesker) for hver av disiplene, men det er strengt tatt det dere også kan se på i neste punkt.

2 – En presentasjon av disiplene og livet på Jesu tid

I ressursene finner du som sagt en presentasjon du gjerne må bruke (R) for å kunne si litt om hver av disiplene og om hvordan det var å leve på Jesu tid. Oppgavearket som følger (R), er ment å brukes underveis i presentasjonen.

3 – Minifilmen

I minifilmen «Hva om Jesus kalte meg i dag?» snakker ungdommene om hvor sprøtt det ville vært om Jesus dukket opp i dag og prøvde å samle folk som ville følge ham. Men, så kommer de plutselig inn på dette at vi egentlig alle sammen er kalt til å følge Jesus, men at vi i dag må møte Jesus på en annen måte. Vi møter ham i eukaristien, i bønn, i vår neste. Kanskje er det litt vanskeligere, men kanskje ikke.

Det følger noen refleksjonsspørsmål (R) til filmen. Du finner dem i ressursene.

4 – Jesu siste måltid – en iscenesettelse

Det kan være fint å ha et avbrekk fra teorien og gjøre noe fysisk. Dramatisering/rollespill er ofte bra, men av og til – når det er veldig kjente og viktige hendelser kan det å prøve å gjenskape en scene (fra en veldig kjent hendelse) være spennende.

Både i YOUCAT Konfirmant (side 92 og 93) og i ressursene (R) finnes bildet av det veldig kjente maleriet som Leonardo da Vinci malte i 1498 av det siste måltid. Det er som sagt dette bildet som dere skal prøve å gjenskape.

Nå er kanskje konfirmantgruppa di enten for stor eller for liten for å gjenskape Jesu siste måltid helt nøyaktig med tanke på antall personer? Det er helt greit. Da kan dere enten lage flere iscenesettelser, hvor f.eks. noen har sin rolle to ganger, eller – hvis noen er gode på Photoshop e.l. – så kan dere jukse og trikse litt slik at dere lager to scener og setter disse sammen digitalt. Kanskje er dere så mange at dere kan lage to hele versjoner. Dette får du se an.

I ressursene finner du noen lenker til hvordan en del andre har gjort dette. Det finnes en del andre versjoner på nettet (hvis du f.eks. søker opp «recreation of the last supper»), men en del av disse er tulleversjoner, og det kan bli litt feil her.

Kanskje må dere gjøre denne oppgaven i to vendinger. På den ene siden må det planlegges hvem skal ha hvilken rolle. Her kan dere gjerne tenke slik:

- Konfirmantene velger ut hvilken rolle de vil ha basert på hva de har lært om (f.eks.) disiplene
- Konfirmantene velges ut til den de ligner mest på

Så må kostymer planlegges, stedet der bildet skal tas, bord, stoler, duk ting på bordet, hvordan folk skal sitte, m.m. Og sist, men ikke minst: Hvem skal være fotografen? Det kan godt hende at det er en perfekt jobb for nettopp en av konfirmantene. Kanskje noen kun skal ha ansvar for dette og/eller for Photoshop e.l. i etterkant. Kanskje kommer dere på flere oppgaver også. Ta en titt på forslagene i ressursen før du planlegger dette med konfirmantene.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Messeplanlegging eller messearmbånd

MÅL:

- Å bli mer bevisst sin deltakelse i messen
- Å huske/lære seg messen enda litt bedre å lage messearmbåndet

DU TRENGER:

- Utstyr til å planlegge en messe. Se i ressursene (R)
- En prest
- Ressurser/utstyr til å lage messearmbåndet (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Å øve på det man sier og gjør i messen ved hjelp av messearmbåndet
 - 2 – Å planlegge og å gjennomføre en messe
-

Punkt 1 og 2

Nå kan det godt tenkes at du og konfirmantene deres har både deltatt i og planlagt flere messer allerede. Det ble foreslått i Samling 7 (mars 8. kl.) å planlegge og å gjennomføre en messe. Her er også «oppskriften» og forklaringen på messearmbåndet.

Nå er messen såpass viktig. Den er noe av det mest sentrale i livet til en katolikk. Mange av konfirmantene har ikke nødvendigvis gått til så mange messer før de begynte konfirmasjonsforberedelsene. Å gjøre opplegget fra mars i 8.klasse om igjen (med mindre dere allerede har gjort dette opptil flere ganger) er bare sunt og lurt.

Da er det bare å bruke det samme opplegget som finnes i Samling 7, Økt 3. Her foreslås det å lage messearmbånd først, og så å planlegge og gjennomføre en messe.

Man kan selvfølgelig velge å kun fokusere på messeplanlegging og gjennomføring, eller kun å lage messearmbåndet.

Alt av ressurser er med andre ord tilknyttet Samling 7, Økt 3.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: «Klassequizen» for katolske konfirmanter

MÅL:

- Å ha en litt ordentlig konkurranse der man både blir utspurt om ting i messen (bønner, svar, liturgiske ledd, osv.), og det meste andre man har lært/vært innom dette året.
- Å gjøre dette (punktet/målet ovenfor) sammen med konfirmanter fra en annen menighet (?)
- Å involvere NUK og/eller ungdomslaget (?)

DU TRENGER:

- Å se litt på Klassequizen (fra NKR) først for deg selv, hvis du ikke så mye kjennskap til denne (R)
- Å samarbeide med en annen konfirmantgruppe/-kateket, evt. NUK og/eller ungdomslaget

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Hva er «Klassequizen»? (Forberedelse kanskje kun for deg?)
- 2 – Planlegging og gjennomføring av «Konfirmantquizen»

1 – Oppdater deg/dere: Hva er «Klassequizen»?

De fleste ungdomsskoleelever har hørt om – eller vil høre om – Klassequizen. Dette er en teoretisk konkurranse arrangert av NRK for 10. klassinger over hele Norge; først lokalt og så sentralt (finalen).

Nå er tanken å lage noe lignende, enten lokalt, eller på et litt større plan, der dere kanskje inviterer andre konfirmantgrupper fra andre katolske menigheter. Kanskje vil den lokale ungdomsgruppa ha en finger med i spillet, og kanskje NUK ønsker å være involvert.

For alt vi vet kan det være at NUK har bestemt seg for å arrangere nettopp en slik nasjonal quiz for konfirmanter innen den tiden du og dine konfirmanter kommer til denne økta. Det er jo ikke noe som ville vært bedre enn dette. Men i skrivende stund er dette kun en ide manusforfatter har 😊

For å gjennomføre/lage en slik quiz bør du, og kanskje konfirmantene også, ta en titt på hva Klassequizen egentlig er. Du kan søke den opp på nettet selv, eller bruke lenken som finnes i ressursene (R).

2 – Planlegging og gjennomføring av «Konfirmantquizen»

Så er det din/deres tur. Skal dere prøve å gjennomføre noen lignende som «Klassequizen» bare for konfirmantene/katolske konfirmanter?

Da må dere legge en plan, finne ut hvor og hvordan dette skal gjennomføres. Ikke minst må dere finne ut av hvem som skal være involvert i dette.

På nettsiden finner dere mange ideer og forslag – ja, en slags «oppskrift» (R) – på hvordan man planlegger og gjennomfører dette. Bruk det gjerne, eller lag din egen.

Lykke til!

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 15: Messens betydning [Sycamore Episode 15 – Messens betydning - YouTube](#)

Episode 14: Kraften i sakramentene og liturgien [Sycamore Episode 14 – Kraften i sakramentene og liturgien - YouTube](#)

Episode 10: Hva er kjærlighet? [Sycamore Episode 10 – Hva er kjærlighet? - YouTube](#)

Episode 12: Skapelsen, syndefallet og frelse [Sycamore Episode 12 – Skapelsen, syndefallet og frelse - YouTube](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no:

Film 3: Den hellige messe (401) 3 - [Den Hellige Messe - YouTube](#)

Film 5: Sakramentene del 2 5 - [Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål - YouTube](#)

I denne filmen snakkes det også om skriftemålet

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

[Lenke til Klassequizen \(på nett\)](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 15

Mars – 9. trinn

Tema: Skriftemålet og de siste forberedelsene

Kjære kateket,

Undervisningen nærmer seg slutten for konfirmantene og de ser nå frem til den store dagen. Fokuset på neste undervisningsdag er det vakre sakramentet Kirken forvalter: skriftemål.

Noen har kort oppsummert Jesu liv med lignende ord: Kristus er kommet for å frelse oss, gi verden Livets brød og tilgivelse for våre synder for at vi skal kunne ta del i det evige liv med Gud Faderen. Alle tre punktene kommer tydelig frem i skriftemålets sakrament.

Først og fremst er det nødvendig å fremheve at som forelder, lærer, prest eller kateket, må vår forkynnelse å gå hånd i hånd med handling. Derfor bør vi vise barn og unge at vi elsker og regelmessig mottar dette sakramentet.

Skriftemål renser hele mennesket og har blant annet som hensikt å utstråle Kristus, Faderens Ord, som er født og har tatt bolig i oss. Dette viktige aspektet er viktig for oss som har en formidlingsrolle. Guds ord som vi mottar, må også få en utstråling fra oss som flammen på en oljelampe. Følgelig er det nødvendig å holde glasset på lampen rent. Vi er som glasset og skriftemålet har den rensende funksjonen.

Å holde ting rent, enten huset, bilen, kroppen, eller sjelen, er regelmessig en høy prioritet. Regelmessighet bidrar ikke bare til renhet, men også sunnhet. Dette har vi opplevd i koronatiden. Renhet og sunnhet gir større sjanse for mindre smitte. Dermed bør det oppmuntres til mottakelse av skriftemålets sakrament regelmessig – en gang i måneden. Pave Frans sies selv å gå to ganger i måneden. Mange undrer på hva paven skrifter om ettersom han er gammel, ber mye og bruker det meste av tiden på å tjene Gud og Kirken.

Dagens ungdommer viser stor interesse for miljø og natur. Det oppfordres til stadighet om å tenke grønt, kildesortere og forvalte naturressursene riktig. Innsats og fellesskap må til for å nå målene på globalt nivå som deretter gir en lysere framtid for menneskeheten. Å gi konfirmanter en lignende forståelse av den åndelige plan er like viktig. En ren sjel bidrar også til sunn helse; sunnhet gir sterkere fellesskap mellom en og Gud og medmennesker; og sant fellesskap bringer frihet for alle.

Måtte vår formidling av dette sakramentet gjenspeiles først gjennom våre handlinger, og slik kan vi utstråle en troverdig forkynnelse.

p. Khiem Duc Nguyen

HELLIGE JOSEF

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Teori og aktivitet

TEMA: Skriftemålet

MÅL:

- Å forstå sakramentet bedre
- Å bli trygg på og forberedt til selv å skrifte

DU TRENGER:

- YOUCAT Konfirmant, YOUCAT Katekismen og YOUCAT Skriftemål, YOUCAT Ungdomsbønneboken
- Minifilmen «Har Gud skapt synd?» med oppgaver (R)
- Presentasjon av skriftemålet (R)
- De 10 bud (R)
- Skriftespeil (R)
- Kanskje en prest
- Kurv med «synder» (lapper med mulige synder)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Refleksjon: Hva er skriftemålet?
- 2 – Minifilmen «Har Gud skapt synd?» med oppgaver
- 3 – En presentasjon/gjennomgang av skriftemålet
- 4 – En repetisjon av de 10 bud og en gjennomgang av et skriftespeil
- 5 – Øvelse til skriftemålet

1 – Hva er skriftemålet?

Start med en liten refleksjonsrunde, eller en slags brain storming. For litt over et år siden hadde dere mest sannsynlig en gjennomgang av alle sakramentene, så kanskje husker konfirmantene en del om skriftemålet. Fikk dere øvd litt i fjor også, er det enda større sjanser for at de husker en del.

Del/tenk høyt rund skriftemålet i noen minutter. Kanskje kan du få det de forslår opp på en tavle eller skjerm. Ikke skriv ned ting som er totalt feil om skriftemålet, men ros dem for at de har kommet med forslag.

2 – Minifilmen

I minifilmen «Har Gud skapt synden?» reflektere noen ungdommer over hvorfor vi i det hele tatt må skrifte når vi tror at Gud har skapt alt. Er ikke Gud da ansvarlig også for synden? Til slutt lander de på dette med at vi fikk fri vilje, og de snakker om Adam og Eva, og om syndefallet.

Etter filmen kan konfirmantene gjerne sitte i grupper og jobbe med oppgavearket (R) som tar for seg litt om syndefallet, en del historier fra Det gamle testamentet – blant annet de 10 Bud – og en del historier om Jesus, Den nye pakt.

Gjennomgå svarene sammen og samtaler rundt svarene og temaene, spesielt hvis det dukker opp spørsmål.

3 – Presentasjon

Her kan du velge to former for gjennomgang av temaet skriftemål. Enten kan dere bruke den presentasjonen som ligger på nettsiden (R), eller dere leser sammen igjennom kap. 11 i YOUCAT Konfirmant og bruker referansene i marginen til YOUCAT Katekismen, Bibelen og til YOUCAT Skriftemålet. Men, da er virkelig anbefalt at alle konfirmantene har alle disse bøkene.

Bruker du presentasjonen vil det likevel være en fordel at dere har YOUCAT Katekismen.

4 – En kjapp repetisjon av de 10 bud, og en presentasjon av et skriftespeil

Det er vanlig å bruke et skriftespeil når man skrifter, og da blir som regel (ofte) budene brukt for som et hjelpemiddel. Det er derfor lurt å bruke noen minutter på å repetere budene og deres betydning. Du finner støtte til gjennomgangen i ressursene (R).

I ressursene ligger også noen forskjellige varianter av et skriftespeil (R). Noen av disse tar kun for seg budene, mens andre har en slags mal på hvordan man skrifter. Finn den du synes fungerer best for dine konfirmanter.

5 – Øv på skriftemålet

Er du ikke selv prest, men har mulighet til å ha med deg presten/en prest, vil øvelsen til skriftemålet være mer realistisk. Men, det går fint an at du – selv om du ikke er prest – tar rollen som presten når dere skal øve. Da er det lurt å bruke et skriftespeil som har inkludert alt det som pleier å bli sagt.

Fikk dere øvd på dette forrige konfirmant år, brukte du kanskje kurven med «synder»? Dette er det bare å bruke om igjen. Konfirmantene kan trekke flere lapper der det står forskjellige synder, men i motsetning til forslaget fra i fjor, kan de nå enten øve seg på å si disse utenat – ja, evt. få tid til å øve så de kan gjennomføre hele øvelsen utenat – eller de får tid til å renskrive, dvs. de samler alle syndene på et ark. Arket kan de ha med seg sammen med manuset (skriftespeilet) dere skal bruke når dere øver.

Bruk god tid på denne øvelsen slik at alle får prøvd. Har dere mulighet til å bruke kirkerommet, kan det være fint å sette på litt svak meditativ musikk, be konfirmantene spre seg rundt i rommet og bruke tid på bønn både før og etter skriftemålet. Etter skriftemålet skal de selvfølgelig følge den instruksjonen om bot og bønn som de har fått av presten i skriftestolen. De som er ferdige med boten, bør kunne forlate rommet /kirken slik at de ikke forstyrrer de andre. Det kan være lurt å ha noen voksne (assistenter, foresatte, e.l.) som sitter sammen med konfirmantene der de ber. Det kan lett bli litt knising og det er vanskelig å være stille. Det anbefales å gi dem en bestemt plass slik at de ikke sitter i nærheten av noen de er veldig fristet til å kommunisere med.

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Fastetiden, den stille uke og påsken

MÅL:

- Å forstå litt bedre det som foregår i den stille uke og påsken
- Å forstå litt bedre hvorfor det er viktig å ta tid til å faste

DU TRENGER:

- Bibler/Nettbibel
- Skrivesaker
- Demo-video: Lese-teater (R)
- Presentasjon av fastetiden, den stille uke og påsken (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføring:

- 1 – En repetisjons-presentasjon: fasten, den stille uke, påsken
- 2 – Nye helgengrupper, og så lese-teater om den stille uke
- 3 – Fastetiden og meg
- 4 – Helgenpresentasjon – en litt annen vri

1 – En gjennomgang av tema

I fjor, og kanskje opptil flere ganger, har dere snakket om hva som skjedde med Jesus i den stille uke, og så under oppstandelsen. Dere fikk sikkert dekket dette med fastetiden godt forrige konfirmantår.

Det er likevel noe med repetisjon som ikke kan sies ofte nok. Kun én gjennomgang av et tema holder sjelden. Du driver ingen skole der du kan kreve karakterer og forvente at konfirmantene sitter og leser og øver på tema i timevis hjemme før hver samling. Derfor er det dere gjør hver gang dere møtes svært avgjørende med tanke på hvor godt de vil huske de forskjellige temaene dere er innom.

I ressursene finner du derfor en liten presentasjon både av fastetiden, av den stille uke og av påsken og oppstandelsen (R). Bruk dette eller lag din egen.

2 – Lese-teater: En ny/annen måte å sette seg inn i Bibeltekstene på

Før dere begynner denne delen, så velg gjerne nye helgengrupper. Da er det lurt å tenke på en gruppesammensetning som fungerer for lese-teateret. Kanskje ta en titt på dette før du bestemmer de nye helgengruppene. Mot slutten av denne økta blir det mulighet for gruppene å fremføre sin helgen, hvis du/dere ønsker å gjennomføre dette.

Når det gjelder de forskjellige bibeltekstene som tilhører de forskjellige dagene i den stille uke, kan det være dere også her har vært innom de fleste. Men, har du hørt om lese-teater? Det er ikke en vanlig form for rollespill, men en måte å leve seg inn i historier og fortellinger ved rund-lesing. Målet er at alle får lest litt, og alle skal samtidig leve seg inn i det de leser, akkurat som om de skulle hatt replikker.

Det er mange pedagogiske mål som blir nådd på denne måten. Det viktigste målet er kanskje at konfirmantene nå enda bedre vil huske disse bibeltekstene.

Så er det selvfølgelig alltid vanskelig med de av konfirmantene som vegrer seg for å lese, eller som kanskje har en form for lesevansker. Men det finnes en løsning her også.

Før dere begynner kan dere gjerne se demo-videoen av et slikt lese-teater (R).

Forslag til gjennomføring:

A – Du leser først tekstene høyt for dem først. Enten følger de med på Nettbibelen på en felles skjerm, eller i egne bibler.

B – Alle skal ikke lese alt. Del dem inn grupper. Hver gruppe kan få et par av tekstene. Denne gangen bør du dele inn i grupper der de som er usikre på å lese kommer i samme gruppe. Kanskje kjenner du konfirmantene så godt nå at du kan finne ut av dette selv, eller du kan spørre dem litt i forkant hvem de føler seg tryggest på (og ville tørre å lese høyt for). Har du en gruppe med svake lesere, kan de heller få kun én tekst. Du kan også hente frem en versjon fra en av barnebiblene slik at det er en mye lettere tekst å lese.

Det er lurt å ha en god avstand mellom gruppene

C – Målet er IKKE at dette skal fremføres for noen. Gruppene skal kun lese for hverandre.

D – Først bør de få tid til å lese igjennom de tekstene gruppa har fått tildelt. Gå rundt og være tilgjengelig (både i denne forberedelsesperioden, og når de skal ha lese-teateret) slik at de kan stille spørsmål skulle de trenge det. Det er lurt å ha en eller flere andre voksne som kan hjelpe til her.

E – Hver tekst skal leses opp minst to ganger. Oppfordre dem til å leve seg litt ekstra inn. Ikke slik at det blir komisk, men slik at det blir dramatisk, og så ekte som mulig. Stemmen til hver og en av dem skal gi inntrykk av stemningen i det som leses, av følelser, av budskapet i teksten og av opplevelsene de forskjellige personene i tekstene har.

3 – Fastetiden og meg

Det kan være lurt å reflektere litt over forberedelsen vi alle bør gjennomgå før påsken, nemlig fastetiden.

Still gjerne følgende spørsmål:

- Hva kan man gjøre i fastetiden/for å faste?

Her er det flott om forslagene konfirmanten kommer med kan komme opp på en felles skjerm eller tavle.

Til fastetiden forrige konfirmantår ble det foreslått å hjelpe konfirmantene med hva og hvordan de kan faste. Da var det fokus på å hjelpe andre mer enn vi gjør til vanlig. Dere må gjerne gjennomføre dette opplegget igjen, spesielt hvis dere ikke fikk gjort det. Du finner opplegget i Økt 4, Samling 7 (mars, 8. kl.).

Hvis dere faktisk fikk gjennomført fasteopplegget fra i forrige konfirmantår, kan det være at det dette året er best konfirmantene får tid til å planlegge sin egen faste, og at det ikke er noe de skal dele med andre enn Vår Herre. Du bør legge vekt på at det de velger å gjøre ikke må være for komplisert eller uoppnåelig. Legg heller lista lavt. Merker de at de får til å følge de reglene de legger for seg selv uten problemer, kan de kanskje legge til ekstrating de kan gjøre i fastetiden. Men, her er det ikke kvantiteten (hvor mange ting de gjør) som er viktigst, men kvaliteten; hvor ekte og seriøst de går inn for fastingen.

4 – De nye helgengruppene og en litt annerledes helgenpresentasjon

Hvis du/dere fikk delt inn i nye helgengrupper før dere gjennomførte lese-teateret, kan det være lurt å la konfirmantene nå en siste gang få tid til å sette seg inn livet til en helgen; den helgen gruppa har fått tildelt. Føler du du at dere ikke har så mye tid, så gjerne gjennomfør dette på den måten som ble foreslått i mars i 8.klasse. Da kan du gi hver gruppe et bilde av sin helgen. Gruppene prøver så å gjette hva og hvem denne helgenen var. Du kan hjelpe dem og f.eks. bruke de samme spørsmålene som du finner i helgenoppgaven (R). De bør ikke bruke noen hjelpemidler denne gangen.

Etter noen minutter deler hver gruppe det de tror om sin helgen. Så kan du lese opp litt informasjon om helgenene. Stemte det de hadde gjettet? For de som har mest riktig, del gjerne ut noen premier.

Økt 3 – Teori og aktivitet

TEMA: Kirkebygget og korsveien

MÅL:

- Å forstå litt mer av hvordan en katolsk kirke er organisert/symbolikken og bruken
- Å lære om og å gjennomføre en korsveisandakt

DU TRENGER:

- Presentasjonen «Kirken og Korsveien» (R)
- Presentasjon av martyrer (R)
- Forslag til hvilke martyrer helgengruppene kan ta for seg (R), og forslag til spørsmål (R)
- En kirke
- Gjerne en prest

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Refleksjon og presentasjon: Struktur og Layout i katolske kirker
- 2 – Presentasjon og refleksjon: Korsveien
- 4 – En kort presentasjon av martyrer, og nye helgengrupper og helgenpresentasjoner
- 5 – Gjennomføring av en korsveisandakt – kort teoretisk gjennomgang først

1 – Katolske kirkebygg

Dere har sikkert snakket ganske mye om hva som finnes i kirken og symbolikken og betydningen av alt eller mye av dette.

I presentasjonen du finner i ressursene (R) settes alt dette i sammenheng med litt historie.

Presentasjonen åpner med noen refleksjonsspørsmål (R) slik at det konfirmantene nå allerede kan blir satt i sammenheng med det dere nå skal gjennomgå.

2 – Korsveien

I punkt 1 (første del av presentasjonen) blir korsveien nevnt, men ikke gjennomgått i detalj. Det skjer først etter den generelle gjennomgangen av kirkebygg og kirkehistorie.

Denne delen av presentasjonen åpner også med noen refleksjonsspørsmål som det er sterkt anbefalt å bruke for å engasjere konfirmantene og ikke miste dem underveis i presentasjonen.

Selve presentasjonen av korsveien er ikke veldig lang. Målet er å gi litt mer innsikt, men også å gå inn i kirkerommet (om dere har tilgang til dette) og vandre rundt og se på alle bildene. Dette kan dere gjøre i stillhet, eller de kan få lov til å snakke litt sammen om hva som foregår i hvert bilde (til hver stasjon). Kanskje har de behov for å stille deg spørsmål mens de gjør dette.

4 – Martyrer og nye helgengrupper

Fortsett presentasjonen med å snakke om hva martyrer er. I ressursene finner du litt informasjon om dette, og her finnes også noe eksempler (martyrer).

Fikk du ikke delt inn i helgengrupper tidligere i samlingen, kan det nå passe å dele inn i dette for siste gang. Denne gangen kan det kanskje passe å tildele hver gruppe en martyr (svært mange helgener var martyrer). På nettsiden (til denne samlingen) ligger det forslag til noen martyrer og lenker til informasjon konfirmantene kan få utdelt for lett å kunne sette seg inn i denne martyren sitt liv.

Denne gange kan de kanskje ha en litt kort presentasjon av sin helgen. Det ligger forslag til spørsmål i ressursene (R).

Gruppene kan fremdeles trenge skrivesaker (kanskje store ark, eller mini-plakater) slik at de kan få ned noen punkter som sin helgen, og bruke dette når de presenterer for de andre gruppene.

5 – En korsveisandakt

Her kan det være lurt å involvere presten/en prest. Det kan hende presten eller du selv har forslag til korsveisandakt. På nettsiden ligger også et oppsett. Her finner du også forslag til oppgaver konfirmantene kan ha. Det er lurt at de er aktivt med og ikke bare passive.

Kanskje er det lurt at de, etter å ha gjennomført denne korsveisandakten, også binder seg til å bli med på minst én av korsveiene (ofte hver fredag i kirken) i løpet av fastetiden. Men, dette er igjen en slik ting som må planlegges på forhånd. Er dere midt i fastetiden akkurat nå, og det kun er et par fredager igjen av fastetiden, kan du ikke forvente at de skal kunne ha mulighet til å delta. Mange bor langt unna kirken, og vi må respektere konfirmantene og deres foreldres tid. Igjen handler det om å ha gitt dem datoer i god tid, skal vi forlange at er med/deltar på ting.

I oversikten «Forslag til lekser og oppgaver du kan gi konfirmantene mellom hver samling», vil du se det står et forslag om blant annet å delta i en korsvei fastetiden. Har du delt ut denne eller laget en lignende (og de har fått den f.eks. på begynnelsen av konfirmantåret) da kan du kreve/forvente at de setter av tid.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: En fasteaksjon

MÅL:

- Å gi litt ekstra (av seg selv) for andre i fastetiden
- Å lære mer om de katolske hjelpeorganisasjonene

DU TRENGER:

- Informasjon og opplegg fra Caritas sin fasteaksjon (R)
- Forsalg til hva man kan gjøre (R)
- Utstyr til å gjennomføre dette
- Samarbeid med menighet, ungdomsgruppe og/eller NUK (eller Caritas)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføring:

1 – Hva er en fasteaksjon?

2 – Planlegging og gjennomføring av en fasteaksjon

1 – Hvem, hva og hvor om en fasteaksjon

Hvis dere fikk vært med på adventsaksjonen til NUK/Caritas, så har konfirmantene allerede erfaring med slike innsamlingsaksjoner.

Det kan likevel være lurt å sette av tid til en kjapp presentasjon av fasteaksjonen. I ressursene finner du nå ikke noen presentasjon av dette, men du finner lenker (R) til Caritas sin nettside. Her kan dere sammen gå inn og se på Caritas sin visjon og arbeid, og dere finner informasjon om fasteaksjonen.

Det er lurt å gjennomgå dette.

2 – Planlegging og gjennomføring av aksjonen

Hvordan dette skal gjøres – hva konfirmantenes rolle skal bli i årets fasteaksjon – er helt opp til deg/dere.

Kanskje pleier menigheten å gjennomføre en innsamlingsaksjon ved f.eks. vaffelsalg, og salg av annen mat og forskjellige gjenstander. Dere kan bli med på dette, eller høre med ungdomslaget (og evt. NUK) om de pleier å gjennomføre noe, eller om de kunne tenke seg å være med på et opplegg.

Kanskje blir du og konfirmantene stående alene med dette, men dette betyr ikke at det ikke kan gjennomføres.

På nettsiden finner du forslag til måter å samle inn penger på (R). Bruk gjerne noe av dette. Kanskje skal dere f.eks. kun bruke en av søndagene i fastetiden, og selge ting på kirkekaffen, eller dere ønsker å la aksjonen gå over flere dager. Her er det mange muligheter, og det er også en fin fokus i fastetiden.

Lykke til med aksjonen!

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 16, «Tilgivelse, helbredelse og misjon» og

Episode 20, «Jomfru Maria og håpet om himmelen» (<--kanskje episode 20)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 5: Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål: [5 - Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål - YouTube](#)

Film 7: De 10 bud [\(395\) 7 - De 10 bud - YouTube](#)

Film 9: [\(401\) 9 - Skriftemålet - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 16

April – 9. trinn

Tema: Hva, hvordan og hvorfor om de absolutt siste forberedelsene

Mange av konfirmantene har nå på dette tidspunkt store forventninger til dagen, den store konfirmasjonsdagen. Men det er også enkelte som ikke har så store forventninger, som har blitt eller føler seg «tvunget» til å bli konfirmert. Dette er det litt greit å ha i bakhodet når en skal snakke om hva som skjer på konfirmasjonsdagen.

Dåpens sakrament henger sammen med konfirmasjonens sakrament. Derfor kan det være greit å ta et lite tilbakeblikk på hva som skjedde på dåpsdagen, for 13 eller 14 år siden. Av og til skjer det at en eller flere av konfirrantene ikke er døpt før de begynner på konfirmandundervisning. Om dette har skjedd i din gruppe, kan det være fint å snakke om hva som skjedde da.

Uansett er temaet for denne økta hva som skjer, både fysisk og åndelig.

YOUCAT konfirmand kapittel 12 tar for seg hele ritualet og jeg vil anbefale å bruke litt tid på hver del og avklare noen begreper. Begrepsforståelse eller manglende sådan, er en stor utfordring for oss som jobber i skolen og i tillegg i katekesen. I våre ritualer bruker vi fra tid til annen ord og uttrykk som konfirrantene (og kanskje deres foreldre og faddere) ikke forstår.

Avklar derfor gjerne vanskelige ord og begreper fortløpende underveis. Ikke ta det for gitt at konfirrantene for eksempel vet hva ordet «forsaker» betyr. Bruk tid til å lese gjennom bønnene som biskopen skal lese og ikke minst, hvorfor er det biskopen som leser dette? La konfirrantene få lukte på krismaoljen, snakk om hva et segl er – synlige og usynlige segl.

Gaver er som regel ganske sentralt for konfirrantene, å snakke om Den Hellige Ånds gave til hver og en av dem, er derfor også en veldig sentral del av denne økta.

Så er det også veldig greit å snakke om fadderrollen, hvorfor det er en fadder med i dåpen og i konfirmasjonen.

Jeg bruker derfor litt tid på å snakke om konfirrantene som trosvitner – og at de etter konfirmasjonen (og fylte 16 år) kan være faddere i dåp og konfirmasjon.

Dette er en spennende tid for konfirrantene – håper du som kateket har fått mange gode erfaringer i løpet av undervisningstiden.

p. Sigurd Markussen

HELLIGE PAULUS

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Teori og aktivitet

TEMA: Selve konfirmasjonen

MÅL:

- Å gjennomgå det som skjer i konfirmasjonsmessen og å avklare hva alt betyr
- Å repetere trosbekjennelsen
- Å fordele oppgaver
- Å øve til selve messen

DU TRENGER:

- YOUCAT Konfirmant kap. 12
- En gjennomgang/repetisjon av dåpens og kommunionens sakramenter (R)
- Tema/begrepsoversikt (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføringen:

- 1 – Repetisjon: Dåpen og førstekommunion
- 2 – Konfirmasjonsmessen og begrep/ordforklaringer
- 3 – Å bekjenne troen: Den nikenske; og fornyelse av dåpsløftene
- 4 – Oppgaver i messen: lesninger og forbønner, evt. takketale, sang/musikk
- 5 – En gjennomgang av øvelsen

1 – Repetisjon: Dåp og førstekommunion

I ressursene finner du en liten repetisjon av dåpens og kommunionens sakramenter. Her finner du også refleksjonsspørsmål slik at konfirmantene selv kan huske tilbake og hente frem minner fra førstekommunion. Hvis de ble døpt senere i livet kan det selvfølgelig være de husker dåpen også.

Så kan det være at noen av konfirmantene hverken er døpt eller har mottatt førstekommunion. Dette kan ordnes. Det viktigste er at de ønsker å konfirmeres. Det er flott. Forhåpentligvis har du som er denne konfirmantens kateket, eller de foresatte til konfirmanten fått snakket med presten om dette i forkant/i god tid før selve konfirmasjonen. Det har skjedd før at en konfirmant får sin første hellige kommunion i den samme messen der hun/han blir konfirmert.

Det viktigste i presentasjonen akkurat nå er å se (huske) sammenhengen, spesielt mellom dåpen og selve konfirmasjonen.

1 – Konfirmasjonsmessen og begrep/ordforklaringer

Selv om dere nå har snakket opp og ned i mente om konfirmasjonen og alt som har med den å gjøre i snart to år, vil det nok likevel være slik at mye av det som sies og gjøres i selve konfirmasjonsmessen trenger nærmere forklaringer. Her dreier det seg spesielt om ord og begreper, men også om det biskopen sier og gjør i den delen av messen der selve konfirmasjonen finner sted.

På side 105 i YOUCAT Konfirmant forklares ordet *krisma*. I ressursene til denne økta (R) finner du en gjennomgang av flere slike ord som kan være ukjente, og en forklaring på handlingen, selve konfirmasjonen.

3 – Å bekjenne troen

Dette – å bekjenne sin tro – er noe av det viktigste vi gjør i en messe (foruten nattverden, selvfølgelig), derfor har det vært viktig å få øvd på denne i løpet av disse to årene. Kan man den utenat, slipper man å bli så opphengt i ordene og kan konsentrere seg mer om innholdet, det man faktisk bekjenner.

Nå er det slik at konfirmantene skal fornye dåpsløftene under selve konfirmasjonsmessen, og ikke bruke noen av de vanlige trosbekjennelsene. På side 103 og 104 i YOUCAT Konfirmant ser du hvordan det foregår.

4 – Mulige oppgaver i messen

På selve konfirmasjonsdagen – og til selve messen – har konfirmantene mer enn nok å tenke på. Lar det seg likevel gjøre for noen av konfirmantene å gjøre noe i messen, er det supert. Det å lese tekstene, forbønner, evt. synge graduale eller synge noe annet, eller kanskje holde en takketale til presten, foresatte og antakelig til deg (kateketen) er mulige oppgaver de (noen av dem) kunne påtatt seg. Men det må settes av tid til å øve. Det er svært viktig. Det å lese tydelig, passe på at de vet hvordan de skal forholde seg til mikrofoner, og ikke minst at de føler seg trygge på det de skal gjøre er avgjørende.

5 – Snakk igjennom messen

Før dere skal øve (punkt 3), er det lurt å ta en muntlig gjennomgang av hele gangen i det som skjer. Antakelig skal konfirmantene gå i prosesjon, de har alle fått et spesielt sted de skal sitte, og de må vite når de skal opp med sin fadder for å konfirmeres av biskopen, hvordan fadderens skal forholde seg til konfirmasjonsritualet, og generelt sett hvordan de skal stå, og sitte, osv.

Har dere en egen fotograf som skal ta gruppebilder, bilder fra messen, evt. portrett bilder før/etter messen, så må de få informasjon om hvordan dette skal foregå og hvordan de skal forholde seg til fotografen.

Økt 2 – Teori

TEMA: Hva så etter konfirmasjon?

MÅL:

- Å reflektere over og å planlegge livet fremover

DU TRENGER:

- YOUCAT Katekismen
- Minifilmen: «Konfirmasjonen – Og så?» (om tiden etter konfirmasjonen)
- En repetisjon (R): Hvordan leve som kristen – Den Hellige Ånds gaver og frukter
- Info om katolske miljøer: Leir, ungdomsgruppa, andre fellesmøter?
- Time-capsule: Et brev til meg selv + ekstra minifilm: «Til meg selv»

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Refleksjon: Hva gjør du etter at du er konfirmert?
- 2 – Minifilmen «Konfirmasjonen – Og så?» Noen ungdommer snakker ut
- 3 – En repetisjon om hvordan man kan leve som kristen, inkl. info om katolske grupper og miljøer
- 4 – Et brev til min fremtidige selv, med ekstra minifilm: «Til meg selv»

1 – Livet etter konfirmasjonen: Hva gjør du? Hvordan lever du?

Dette er et svært viktig spørsmål. Det ville være dumt å skulle ha brukt så mye tid og krefter i løpet av disse to årene på å forberede seg, men så – når det hele «er over» – bare slutte å gå i kirken og ikke tenke noe mer på det man har lært og gjort.

Still gjerne følgende spørsmål:

- Hvordan skal du leve som katolikk etter konfirmasjonsdagen? Hva er planen din for å etterleve det du nå kommer til å si ja til?

Kanskje er noen av dem redde for å binde seg til noe etter konfirmasjonsforberedelsestida, eller de er litt lei av selve undervisningen, derfor orker de ikke tenke på å bli med på noe mer som har med kirka å gjøre når selve konfirmasjonen er overstått.

Sliter de med å komme på noe lurt å si, så gå gjerne direkte til neste punkt der dere møter noen ungdommer som snakker om akkurat det sammen.

2 og 3 – Minifilmen og repetisjons-presentasjonen

Denne filmen er bindeleddet mellom refleksjonsstadiet og neste punkt der dere oppfordres til å repetere temaet fra Samling 10 (oktober 9. kl.): Hvordan å leve som kristen. Her kommer dere da selvfølgelig inn på temaet bønn, men også Den Hellige Ånds gaver og frukter. Både i minifilmen og i presentasjonen fokuseres det en del på dette med å være en del av et katolsk miljø, og det snakkes en del om hvor mye våre omgivelser og de menneskene vi stadig har rundt oss, påvirker oss og former oss som personer.

La konfirmantene slippe å reflektere denne gangen. La dem bare få se filmen og gjøre seg opp sine egne tanker og refleksjoner.

4 – Et brev til mitt fremtidige selv

Dette – å skrive et brev til seg selv, et brev man ikke skal åpne før man har kommet i en viss alder – har vært temaer både i filmer og i lærebøker (skolen) i en årrekke. Det er kanskje ikke så rart, for det er en oppgave/et tema som kan være både spennende og fengende. Det får en til å reflektere både over sin fortid og sin fremtid. Men, det er greit å være klar over at konfirmantene kan ha vært borti en lignende oppgave tidligere. Dette gjør ikke noe.

Helt konkret består oppgaven i å skrive et brev til seg selv, et brev som ikke skal åpnes før om kanskje 20, 30 eller 40 år (e.l.). Enten velger *du* (kateketen) en alder/en tidsramme for konfirmantenes brev, eller de kan velge sin egen alder (når de skal motta/åpne dette brevet). Det er vanlig at man i slike oppgave skal fortelle om livet nå, om hvordan man har det. Så skal hun/han som skriver stille spørsmål til seg selv om fremtiden. Det er også vanlig at man gir sin fremtidige seg råd om ymse ting.

I ressursene finner du forslag til en slik oppgave (R) og en film som kan hjelpe konfirmantene få noen ideer om hva de skal skrive.

Helt til slutt må dere bli enig om hvordan brevet skal oppbevares. Kanskje foresatte kan være til hjelp her (at de tar vare på brevet for konfirmanten). Dette står det også noe om i ressursene (R).

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Selve øvelsen, og evt. skriftemålet

MÅL:

- Å bli trygg på hva som gjøres når og hvordan

DU TRENGER:

- En kirke og en prest
- Fadderne eller vikarer for disse
- Kirkens Messebok
- Liksom-krisma

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Øvelsen til konfirmasjonsmessen

2 – Gjennomføring av skriftemålet*

*Det er ikke sikkert dere velger å gjennomføre skriftemål på akkurat samme dag som øvelsen, men det gjøres mange steder. Se punkt 2 nedenfor.

1 og 2 – Selve øvelsen, og skriftemålet

Dere bør ha god tid til selve øvelsen. Det har vært vanlig å gjennomføre skriftemålet samme dagen som selve øvelsen foregår. Dette er av praktiske årsaker, da noen konfirmanter (spesielt på mindre steder) kan bo langt unna kirken, og man sparer så mye kjøring.

Du og presten får se an om det er lurt å gjøre dette samme dag.

Det er også mulig at ikke alle trenger å skrifte. Kanskje har en del skriftet på påskeleir eller i en annen sammenheng. Bli enige om skriftemålet er «nytt nok», og avtal ellers gjerne forskjellige tidspunkt for når alle skal skrifte. I hvert fall kan det være lurt – hvis gruppa er stor – å dele opp i to eller tre forskjellige dager/tidspunkt for skriftemålet. Det kan bli veldig mye venting hvis alle skrifter på én gang. Dette kan oppleves som svært negativt, spes. for de som skal skrifte til slutt.

Til selve øvelsen bør faddere, eller en stedfortreder for denne være med.

Pass på at dere gjør ting akkurat slik det blir den virkelige messen. La det være rom for spørsmål underveis.

For mer informasjon/flere forslag når det gjelder skriftemålet: Se Samling 11, Økt 1 der skriftemålet er hovedtema.

En masse lykke til både til konfirmantene og deg både på øvelsen og på den store dagen!

Økt 4 – Sosialt

TEMA: En påske-/takke-/menighetsfest

MÅL:

- Menigheten inviterer konfirmentene til en påskefest

DU TRENGER:

- Å planlegge en fest for konfirmentene sammen med evt. menighetsrådet, ungdomsgruppa, presten, andre i menigheten

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Du planlegger fest. Konfirmentene slipper

2 – Konfirmentene, og kanskje foresatte/familier og/eller faddere deltar på festen

1 – Planlegging av en fest for konfirmentene

Det kan være fint å avslutte konfirmantforberedelsestiden med en fest der konfirmentene selv kun er gjester.

Det er på ingen måte meningen at du skal dra lasset helt selv. Vær også forsiktig med å spørre foresatte om hjelp til dette, for nå er den store konfirmasjonsfesten de selv mest sannsynlig skal ha ansvar for rett rundt hjørnet. Det er derfor ikke så lurt å pålegge dem enda mer arbeid akkurat nå. Isteden kan det kanskje være hyggelig å invitere de foresatte som gjester *sammen* med konfirmentene.

På nettsiden ligger det forslag til alt du trenger å tenke på til en slik fest: invitasjoner, forslag til hvem du kan be om hjelp fra, forslag til mat, forslag til pynting, forslag til hvem som serverer, forslag til evt. leker og aktiviteter og mye mer.

Lykke til med planleggingen!

2 – Gjennomføringen av festen

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 5: «Den hellig Ånd og kirken» (443) [Sycamore Episode 5 – Den Hellige Ånd og kirken - YouTube](#)

Episode 1: «På leting etter lykken» (443) [Sycamore Episode 1 – På leting etter lykken - YouTube](#)

Episode 20: «Maria og håpet om himmelen» (443) [Sycamore Episode 20 – Maria og håpet om himmelen - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 2: Hvorfor bli konfirmert? (443) [1 - Hvorfor bli konfirmert? - YouTube](#)

Film 9: (401) [9 - Skriftemålet - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

På nettsiden blilys.no finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

